

บทที่ ๔

การวิเคราะห์

ลักษณะทั่วไปของผู้ใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง : สุ่มตัวอย่างจากผู้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง
ชม เขต ๔ กทม. เมื่อ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

ประชากรตัวอย่างเขต ๔ ที่ศึกษาจากจำนวนราษฎรเขต ๔ ทั้งหมด
๔๘๓,๘๑๙ คน แยกเป็นเขตบางกอกน้อย ๓๘๒,๖๒๑ คน เขตบางกอกใหญ่ ๑๐๑,๑๙๘ คน
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๒๐๙,๑๑๑ คน แยกเป็นเขตบางกอกน้อย ๑๕๘,๔๕๕ คน เขต
บางกอกใหญ่ ๕๐,๖๖๒ คน จำนวนผู้มีสิทธิ ๕๘,๓๕๒ คน แยกเป็นเขตบางกอกน้อย
๓๕,๖๔๑ คน เขตบางกอกใหญ่ ๑๒,๗๑๑ คน โดยถือการสุ่มตัวอย่างจากราษฎรที่มีสิทธิ
เลือกตั้งเขต ๔ โดยอัตราส่วนเขตบางกอกน้อย ๗๕% เขตบางกอกใหญ่ ๒๕% รวมเป็น
๖๙๐ คน แยกได้เป็น

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนและร้อยละของเพศที่ใช้เป็นตัวอย่างในการเลือกตั้งเขต ๔
เมื่อ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

ชาย (%)		หญิง (%)		รวม	
๓๗๓	๕๔.๑	๓๑๗	๔๕.๙	๖๙๐	๑๐๐

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนและร้อยละของอายุที่ใช้เป็นตัวอย่างในการเลือกตั้งเขต ๘
เมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๒๐ - ๒๕ ปี	๒๔๑	๓๘.๘
๒๖ - ๓๕ ปี	๒๓๘	๓๘.๕
๔๐ ปีขึ้นไป	๒๑๐	๓๐.๘
ไม่ตอบ	๑	๐.๑
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนและร้อยละของความแตกต่างในฐานะทางเศรษฐกิจและ
สังคมที่ใช้เป็นตัวอย่าง

ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม	จำนวน	ร้อยละ
กึ่ง	๕๕	๖.๕
ปานกลาง	๓๗๓	๕๔.๑
พอเลี้ยงชีพ	๒๓๘	๓๔.๕
ยากจน	๓๐	๔.๓
ไม่ตอบ	๔	๐.๖
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาที่ใช้เป็นตัวอย่างในการ
เลือกตั้ง เขต ๘ เมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	๘๒	๒.๑
ประถม ๑ - ๓	๒๐๒	๒๕.๓
ม.ศ. ๑ - ๕	๑๙๙	๒๕.๘
กำลังศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยหรืออนุปริญญา	๑๕๐	๒๐.๓
จบปริญญาตรี	๓๗	๑๑.๒
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๗	๒.๕
ไม่ตอบ	๑๓	๑.๙
รวม	๒๙๐	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและร้อยละของประเภทอาชีพที่ใช้เป็นตัวอย่างในการ
เลือกตั้ง เขต ๘ เมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

ประเภทอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	๑๕๖	๒๒.๖
ทำงานเอกชน	๕๓	๑๔.๑
ทำงานส่วนตัว (เช่น ค้าขาย รับจ้าง)	๒๑๒	๓๐.๗
นักศึกษา	๑๐๔	๑๕.๑
แม่บ้าน	๗๓	๑๐.๖
อื่น ๆ	๕๓	๖.๒
ไม่ตอบ	๕	๐.๗
รวม	๖๕๐ คน	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนและร้อยละของประเภทสัญชาติที่ใช้เป็นตัวอย่างในการ
เลือกตั้ง เขต ๘ เมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

ประเภทสัญชาติ	จำนวน	ร้อยละ
สัญชาติไทย บิดาสัญชาติไทย	๕๑๔	๗๕.๑
สัญชาติไทย บิดาต่างกว่า	๑๖๒	๒๓.๕
ไม่ตอบ	๑๐	๑.๔
รวม	๖๘๐	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๗ แสดงจำนวนและร้อยละของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

การไปใช้สิทธิ	จำนวน	ร้อยละ
ไป	๓๓๓	๕๘.๓
ไม่ไป	๓๒๐	๕๖.๒
ไป แต่ไม่ไ้ลงคะแนน	๓๗	๕.๕
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

ปัจจัยต่าง ๆ กับพฤติกรรมการเลือกตั้ง

ตารางที่ ๘ แสดง ร้อยละและจำนวนของเพศกับการไปใช้สิทธิเมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ (พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้สิทธิ)

การไปใช้สิทธิ	ชาย		หญิง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไปและลงคะแนน	๑๘๔	๕๐.๗	๑๕๔	๕๕.๘
ไม่ไ้ไป	๑๕๗	๔๒.๑	๑๕๘	๕๐.๒
ไปแต่ไม่ไ้ลงคะแนน	๑๓	๖.๘	๑๓	๔.๑
ไม่ตอบ	๑	๐.๓	—	—
รวม	๓๕๕	๑๐๐.๐	๓๑๗	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๙ แสดง ร้อยละ และจำนวนของ ระเบิดอายุกับการไปใช้สิทธิ เมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ (พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้สิทธิ)

อายุ	ไปและลงคะแนน		ไม่ไ้ไป		ไปแต่ไม่ ไ้ลงคะแนน		ไม่ไ้ตอบ		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
๒๐-๒๕ ปี	๑๐๖	๔๔.๐	๑๑๘	๔๙.๔	๑๖	๒.๓	-	๐.๐	๒๔๑
๒๖-๓๕ ปี	๑๐๘	๔๕.๔	๑๑๓	๔๙.๕	๑๕	๒.๓	๒	๐.๓	๒๓๘
๔๐ ปีขึ้นไป	๑๑๘	๕๖.๒	๘๔	๔๐.๐	๖	๒.๘	๒	๑.๐	๒๑๐
ไม่ตอบ	๑	๑๐๐.๐	-	-	-	-	-	-	๑

ตารางที่ ๑๐ แสดง ร้อยละ และจำนวนของ ฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมกับการใช้สิทธิ เมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ พบว่าปัจจัยดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้สิทธิ

ฐานะทาง เศรษฐกิจ และสังคม	ไปและลงคะแนน		ไม่ไ้ไป		ไปแต่ไม่ ไ้ลงคะแนน		ไม่ไ้ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กึ่ง	๒๔	๕๓.๓	๑๘	๔๒.๒	๒	๔.๔	-	-	๔๔	๖.๕
ปานกลาง	๑๘๘	๕๐.๗	๑๖๓	๔๓.๗	๒๐	๕.๔	๑	๐.๓	๓๗๒	๕๔.๑
พอเลี้ยงชีพ	๑๐๘	๕๕.๔	๑๑๕	๔๘.๓	๑๒	๕.๐	๓	๑.๓	๒๓๘	๓๔.๕
ยากจน	๑๐	๓๓.๓	๑๘	๖๐.๐	๒	๖.๗	-	-	๓๐	๔.๓
ไม่ตอบ	๒	๕๐.๐	๑	๒๕.๐	๑	๐.๑	-	-	๔	๐.๖
รวม	๓๓๓	๔๘.๓	๓๑๖	๔๕.๘	๓๗	๕.๔	๔	๐.๕	๖๙๐	๑๐๐

ตารางที่ ๑๑ แสดง ร้อยละและจำนวนของ ระดับการศึกษากับการใช้สิทธิเมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ พบว่าการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการไปใช้สิทธิ

ระดับการศึกษา	ไปและลงคะแนน		ไปแต่ไม่ ไปลงคะแนน				ไม่ได้ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	๑๕	๓๕.๗	๒๗	๖๔.๓	—	—	—	—	๔๒	๖.๑
ประถม ๑-๓	๙๖	๙๑.๕	๙๒	๙๕.๕	๑๑	๕.๔	๒	๑.๑	๒๐๒	๒๙.๓
ม.ศ. ๑-๕	๑๐๔	๕๒.๓	๘๙	๘๕.๗	๖	๓.๐	—	—	๑๙๙	๒๘.๘
กำลังศึกษาชั้น ปริญญาตรีหรือ อนุปริญญา	๖๖	๙๑.๑	๖๕	๙๖.๔	๘	๕.๗	๑	๐.๗	๑๔๐	๒๐.๓
จบปริญญาตรี	๓๖	๙๖.๘	๓๓	๙๒.๙	๘	๑๐.๔	—	—	๗๗	๑๑.๒
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๑	๖๔.๗	๖	๓๕.๓	—	—	—	—	๑๗	๒.๕
ไม่ตอบ	๕	๓๘.๕	๔	๓๐.๘	๔	๓๐.๘	—	—	๑๓	๑.๙
รวม	๓๓๓	๘๘.๓	๓๑๖	๘๕.๘	๓๗	๕.๔	๔	๐.๕	๖๙๐	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๑๒ แสดง ร้อยละ และจำนวนของประเภทอาชีพกับการไปใช้สิทธิเมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔
พบว่าอาชีพไม่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้สิทธิ

ประเภทอาชีพ	ไปและลงคะแนน		ไม่ได้ไป		ไปแต่ไม่ ไปลงคะแนน		ไม่ไปตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	๘๘	๕๓.๑	๕๘	๓๓.๘	๘	๕.๑	—	—	๑๕๔	๒๒.๒
ทำงานเอกชน	๕๐	๕๑.๕	๓๘	๔๐.๒	๘	๘.๒	—	—	๙๖	๑๔.๑
ทำงานส่วนตัว เช่น ค้าขาย รับจ้าง	๑๐๐	๕๓.๒	๘๘	๕๖.๒	๑๒	๕.๓	๒	๐.๒	๒๑๒	๓๐.๓
นักศึกษา	๑๓๘	๓๓.๕	๕๘	๕๕.๘	๓	๒.๓	—	—	๑๙๙	๑๕.๑
แม่บ้าน	๓๓	๕๕.๒	๓๘	๕๒.๑	๑	๑.๔	๑	๐.๑	๗๓	๑๐.๖
อื่น ๆ	๑๘	๕๘.๒	๒๓	๕๓.๕	—	—	๑	๐.๑	๔๓	๖.๒
ไม่ตอบ	๓	๖๐.๐	๑	๒๐.๐	๑	๒๐.๐	—	—	๕	๐.๓
รวม	๓๓๓	๕๕.๓	๓๑๖	๕๕.๘	๓๓	๕.๘	๔	๐.๕	๖๘๖	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๑๓ แสดงร้อยละและจำนวนของผู้มีปศุสัตว์ชาวไทยกับปศุสัตว์ต่างจากกับการไปใช้สิทธิ
เมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

สัญชาติ	ไปและลงคะแนน		ไม่ไป		ไปแต่ไม่ ไปลงคะแนน		ไม่ไปคอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สัญชาติไทย ปศุสัตว์ชาวไทย	๒๗๖	๕๓.๓	๒๑๖	๔๑.๗	๒๒	๔.๒	๔	๐.๕	๕๑๘	๗๕.๑
สัญชาติไทย ปศุสัตว์ต่างจาก	๕๕	๓๔.๐	๙๒	๕๖.๘	๑๕	๙.๓	-	-	๑๖๒	๒๓.๕
ไม่คอบ	๒	๒๒.๒	๘	๑.๑	-	-	-	-	๔	๑.๔
รวม	๓๓๓	๔๘.๓	๓๑๖	๕๕.๘	๓๗	๕.๕	๔	๐.๕	๖๙๐	๑๐๐.๐

พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในเรื่องสัญชาติกับการไปใช้สิทธิ

ตารางที่ ๑๔ แสดงร้อยละและจำนวนของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเมื่อ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒

ผู้ไปใช้สิทธิ	จำนวน	ร้อยละ
ไปลงคะแนน	๓๓๒	๔๘.๑
ไม่ไป	๒๙๖	๔๒.๙
ไปแต่ไม่ลงคะแนน	๒๓	๓.๓
ไม่ตอบ	๓๙	๕.๖

จากผลการศึกษาพฤติกรรม การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักรัฐศาสตร์
 โคพบรูปแบบขางประการของการมีส่วนร่วม เมื่อมองในแง่มิติแห่งเวลา บุคคลที่มีส่วนร่วม
 ในอดีตมักมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในปัจจุบันและอนาคต*

จากตารางที่ ๑๔ พบว่า กรณีเดียวกันผู้ไปใช้สิทธิเมื่อ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔
 และผู้ไปใช้สิทธิเมื่อ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒ จะมีระดับใกล้เคียงกัน (๔๕.๓ : ๔๘.๑%)
 และผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนและผู้ที่ไม่ลงคะแนนมีระดับใกล้เคียงกัน (๔๕.๔ : ๔๒.๙%)

* พรรคกิจ ผองแผว, อางแลว, หนา ๙๑.

ตารางที่ ๑๕ แสดง ร้อยละและจำนวนการตัดสินใจเลือกผู้แทนโดย

การตัดสินใจเลือกผู้แทน	จำนวน	ร้อยละ
ตามครอบครัว	๓๔	๔.๗
ปรึกษาผู้อื่น	๔๔	๑๔.๐
ตามความคิดเห็นของตนเอง	๒๖๖	๗๖.๒
รวม	๓๔๔	๑๐๐.๐

การลงคะแนนของแต่ละคน เป็นผลของเงื่อนไขหรืออิทธิพลทางสังคมจำนวนมาก เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจสังคมของเขา ครอบครัว สมาคม ทัศนคติของเขาต่อผลของเวลา การเป็นสมาชิกองค์การรูนัย*

จากตารางที่ ๑๕ แสดงว่าผู้ไปลงคะแนนส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกผู้แทนตามความคิดเห็นของตนเอง (๗๖.๒%)

* Berelson, B.R. et al. Reader in public opinion, etc (2 ed)

ตารางที่ ๑๖ แสดงร้อยละและจำนวนของการตัดสินใจเลือกโดยคำนึงถึง (โปรดจัดลำดับก่อนหลังตามความสำคัญจาก ๑ ถึง ๘) (การเลือกตั้งเมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔)

การตัดสินใจเลือก	จำนวน	ร้อยละ
พอใจนโยบายของพรรคของผู้สมัคร	๑๕๕	๔๓.๗
พอใจคุณสมบัติของผู้สมัคร	๗๖	๒๒.๕
พอใจผู้นำพรรค	๖๙	๒๐.๕
ไปเลือกเฉย ๆ โดยไม่พอใจผู้สมัคร	๒๑	๖.๓
คนใดในพรรคใดโดยเฉพาะ	๒๑	๖.๓
ตอบมากกว่า ๑ ข้อ		
รวม	๓๗๕	๑๐๐.๐

จากการวิจัยโดยสำนักนโยบายและแผน กทม. พบว่าผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเขต ๘ เมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ประชาชนพิจารณาเลือกผู้สมัคร สส. จากพรรคการเมืองและนโยบายของพรรค ๔๙.๐๓% พิจารณาตัวบุคคล ๒๐.๕๕% พิจารณาจากทั้งข้อ ๑ และข้อ ๒ ประกอบกันรวม ๓๐.๕๒%

* สำนักนโยบายและแผน กทม. รายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร เขตเลือกตั้งที่ ๘ (เขตบางกอกน้อย บางกอกใหญ่) วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔) หน้า ๖๒.

จากตารางที่ ๑๖ ในการวิจัยนี้พบว่าประชาชนเขต ๘ กรุงเทพมหานคร เลือก
โดยพอใจนโยบายของพรรคเป็นส่วนใหญ่ (๘๓.๗%)

ส่วนทัศนคติต่อการเลือกตั้งเมื่อ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒ ประชาชน กทม. เลือก
ผู้สมัครจากการสังกัดพรรคและนโยบายของพรรค ๘๕.๖๖% เลือกโดยพิจารณาจากตัวบุคคล
๒๐.๘๘% และพิจารณาจากทั้งพรรคและตัวบุคคล ๒๓.๔๖%

อย่างไรก็ตามบุคลิกของผู้สมัครและผลประโยชน์อาจเป็นสาเหตุในการจูงใจ
ให้เปลี่ยนความนิยมต่อพรรคได้^๒

ความนิยมในพรรคการเมืองพรรคหนึ่งหรือผู้สมัครคนใดคนหนึ่งเป็นพิเศษทำให้
ผู้มีสิทธิมีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง นอกจากนั้นผู้มีความเลื่อมใสพรรค
การเมืองพรรคใดพรรคหนึ่งเป็นพิเศษ ยังมีแนวโน้มที่จะสนใจทางการเมืองมากด้วย^๓

ตารางที่ ๑๗ แสดง ร้อยละและจำนวนของการเลือกผู้แทนโดยคำนึงว่าเป็นฝ่ายรัฐบาลหรือ
ฝ่ายค้าน

การเลือกผู้แทน	จำนวน	ร้อยละ
คำนึงถึง	๘๖	๒๕.๔
ไม่คำนึงถึง	๒๕๓	๗๔.๖
รวม	๓๓๙	๑๐๐.๐

^๑ สำนักนโยบายและแผน กทม. รายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
๒๒ เมษายน ๒๕๒๒, หน้า ๑๐๘

^๒ Ball, Op.cit., pp.128-132.

^๓ ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์, อ้างแล้ว, หน้า ๑๑๒.

จากตารางที่ ๑๗ จะพบว่าจากการเลือกตั้งครั้งนี้ ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตัดสินใจเลือกผู้แทนโดยไม่คำนึงถึงว่าเป็นฝ่ายรัฐบาลหรือฝ่ายค้านเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการเลือกตั้งในจังหวัดลพบุรีก่อนการเลือกตั้งปี ๒๕๑๘ จนกระทั่งการเลือกตั้งปี ๒๕๑๘ ปรากฏว่าผู้ได้รับเลือกตั้งมักจะเป็นผู้สังกัดพรรคการเมืองที่สนับสนุนพรรครัฐบาล*

ตารางที่ ๑๘ แสดง ร้อยละและจำนวนของผู้ที่คิดว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งควรเป็นผู้สังกัดพรรคการเมืองหรือไม่

ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
ควรเป็นผู้สังกัดพรรคการเมือง	๓๑๘	๕๕.๒
ไม่ควรเป็นผู้สังกัดพรรคการเมือง	๑๓๓	๑๙.๓
ไม่ตอบ	๑๗๖	๒๕.๕
รวม	๖๒๗	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๑๘ จะพบว่าประชาชนเขต ๘ เห็นว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งควรเป็นผู้สังกัดพรรคการเมือง ๕๕.๒%

* พิชัย อยุคอง, อ้างแล้ว, หน้า ๑๕.

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและร้อยละของการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร

การตัดสินใจเลือก	จำนวน	ร้อยละ
พรรคประชากรไทย	๑๔๘	๕๘.๙
พรรคประชาธิปัตย์	๑๐๓	๓๐.๖
พรรคแนวมหาชน	๓	๑.๐
พรรคอื่น	๓๒	๙.๕
รวม	๓๓๖ คน	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๑๙ พบว่าผู้ตัดสินใจเลือกของเขต ๔ ส่วนใหญ่ (๒๘.๗%) เลือกพรรคประชากรไทย

ตารางที่ ๒๐ แสดงการไปและไม่ได้ไปลงคะแนนโดยทราบหรือไม่ว่ามีการแก้ไขคุณสมบัติเพื่อความสะดวกในการลงคะแนน (ข้อนี้สำหรับผู้มีบัตรต่างแก้ว)

การแก้ไขคุณสมบัติ	จำนวน	ร้อยละ
ทราบว่ามีการแก้ไขคุณสมบัติ	๔๔ คน	๕๘.๖
ไม่ทราบว่ามีการแก้ไขคุณสมบัติ	๖๓ คน	๘๑.๔
รวม	๑๐๗ คน	๑๐๐.๐

คุณสมบัติผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งบิดาเป็นคนต่างก่าวและผู้ที่ไคสัญชาติไทยโดยการ
แปลงสัญชาติจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายว่าด้วยกาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนอีกด้วย
โดยพระราชบัญญัติกาเลือกตั้ง ๒๕๑๑ ทางจากพระราชบัญญัติกาเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๒๒^๑
กำหนดคุณสมบัติผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาต่างก่าว โดยกำหนดคนน้อยกว่า ๑ ข้อ คือ ข้อ ๕ ไคแก่
เสียหรือเคยเสียภาษีรายไคบุคคลธรรมดาหรือภาษีโรง เรือนและที่คินหรือภาษีบำรุงท้องที่
ตามกฎหมายตีกตอกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี

ส่วนพระราชบัญญัติกาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๓
ทางจากพระราชบัญญัติกาเลือกตั้ง ส.ส. พ.ศ. ๒๕๒๒ คือ

๑. ลกระคับความรู้จากมัธยมปีที่หกเป็นการศึกษาภาคบังคับ
๒. ลคกำหนดระยะเวลาการเสียภาษีและมีผลิหุสมรสของผู้ที่ไคเสียหรือ
เคยเสียภาษีไครับสิทธิควย
๓. เพิ่มคุณสมบัติเรื่องถิ่นที่อยู่ (อยู่ในราชอาณาจักรตีกตอกันไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี)

ส่วนคุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติกาเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๑๑
กำหนดว่าสอบไล่ไคไคไม่ต่ำกว่ามัธยมปีที่หก หรือมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (พระราชบัญญัติกาเลือก
ตั้ง พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดมัธยมปีที่แปด หรือมัธยมศึกษาปีที่ ๕) และกำหนดว่าต้องมีคุณสมบัติ
อย่างไคอย่างหนึ่ง (ซึ่งพระราชบัญญัติกาเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ไคกำหนด) คือ
(๑) รับหรือเคยรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการับราชการทหาร (๒) เป็น
หรือเคยเป็นข้าราชการหรือข้าราชการส่วนท้อง ถิน ตั้งแต่ชั้นโทหรือเทียบไคไม่ต่ำกว่า
ชั้นโทขึ้นไป (๓) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิก
สภาผู้แทน สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาวางรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภาจังหวัด
หรือสมาชิกสภาเทศบาล^๒

^๑ ุรายละเอียคจากภาคผนวก

^๒ ทวี ธีระวงศ์เสรี, อ้างแล้ว, หน้า ๖๘.

และบุคคลที่ไ้สัญชาติไทยโดยการแปลงชาติจะต้องมีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร
ติดต่อกันนับแต่ไ้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีด้วย

สำหรับคุณสมบัตินผู้สมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๒๓
(ฉบับที่ ๒) * กำหนดเรื่องการเข้าเรียนในโรงเรียนตามกำหนดเวลาและสอบไล่ไ้
ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๒๒
และกำหนดคุณสมบัติเป็นทางเลือกอีก ๑ ข้อ คือ ไ้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน
การศึกษาชั้นสูงในประเทศตามหลักสูตรจนเป็นผู้สอบไล่ไ้ไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีหรือ
หรือเทียบเท่า ทั้งนี้เมื่อผู้ไม่สนใจไปให้สอบปากคำทางเขตหรืออำเภอจึงดำเนินการ
(โดย กทมทขออนุมัติ) ไ้

๑. ไม่เพิ่มชื่อของบุคคลที่มีบิดาต่าง ค่าวลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
๒. ส่งหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียกตัวบุคคลที่มีบิดาเป็นต่าง ค่าวมา
สอบสวนบันทึกปากคำ และให้สถานีตำรวจดำเนินการเปรียบเทียบปรับ

กทมท. อนุมัติให้เจ้าหน้าที่ปรับไ้ไม่เกิน ๒๐๐ บาท (ตามพระราชบัญญัติ
ทะเบียนราษฎร ๒๕๕๕) สำหรับผู้ไม่มาตามหมายเรียกของเจ้าหน้าที่และหากว่ายังไม่มา
ให้ปรับอีกก็ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการคดี

กรณีบัญชีเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของทำบัญชีเลือกตั้ง ๒ บัญชี คือ บัญชีผู้มีสิทธิลง
คะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งไม่มีปัญหาการเป็นลูกต่าง ค่าวกับบัญชีของบุคคลที่มีบิดาเป็นต่าง ค่าว
ทำให้ผู้มีสัญชาติไทยบิดาต่าง ค่าวรู้สึกเป็นบุคคลชั้นสอง คนที่ไปแจ้งมี ๒ ลักษณะ

๑. แจ้งแล้วมีสิทธิลงคะแนน
๒. แจ้งแล้วไม่มีสิทธิลงคะแนนเพราะขาดคุณสมบัติ คนที่ขาดสิทธิมีไม่บ่อย

* คุรรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวกในพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง ๒๕๒๓

ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง ๒๕๒๒ การที่จะต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง
 ตามที่กฎหมายเลือกตั้งกำหนดไว้ (๕ ข้อ) จากทะเบียนบ้านไม่สามารถทราบคุณสมบัติ
 ๕ ประการ จึงอาศัยมาตรา ๖ โดยการเกิดของพระราชบัญญัติทะเบียนฯ ๒๕๔๔ ทางเขต
 หรือทางอำเภอจึงต้องออกหนังสือเชิญตัวผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด แต่บิดาเป็นคนต่าง
 ไปแจ้งหลักฐานต่อเจ้าหน้าที่ก่อนวันเลือกตั้ง ๑๕ วัน เพื่อจะพิมพ์ชื่อลงในบัญชีผู้มีสิทธิ
 เลือกตั้งหากไม่ไปแสดงหลักฐานจะผิดกฎหมายและไม่มีสิทธิลงคะแนน

เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔
 มาตรา ๖ เพื่อเรียกตัวมาโดยระบุว่า "เพื่อความถูกต้องแห่งการทะเบียน ให้นายทะเบียน
 มีอำนาจเรียกเจ้าบ้านหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้แสดงหลักฐานต่าง ๆ
 ใดก็ตามความจำเป็น และมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบหรือสอบถามในบ้านใด ๆ ใดก็ตาม
 อำนาจหน้าที่เมื่อมีเหตุสงสัยตามควร แต่ต้องแจ้งให้เจ้าบ้านทราบก่อน ทั้งนี้ให้กระทำ
 ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก"

มาตรา ๕๐ กำหนดโทษในวงเล็บ ๑ ว่า ผู้ใดไม่มาตามที่นายทะเบียนเรียก
 ไม่ยอมชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงหลักฐานหรือไม่ยอมให้นายทะเบียนเข้าไปตรวจสอบ
 ในบ้านตามมาตรา ๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท

แต่ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ฉบับที่ ๒ ๒๕๒๓
 ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอหรือเทศบาล ในการออกไปสำรวจคุณสมบัติบุคคลผู้มี
 สัญชาติไทย ซึ่งบิดาเป็นคนต่างต่าง ๗ บ้านที่ปรากฏตามทะเบียนเพื่อมิให้เกิดภาระที่ต้อง
 มารายงานให้ตรวจคุณสมบัติ (การจัดตั้งพรรคการเมืองหรือเข้ามีส่วนร่วมในพรรค
 การเมืองนั้น มิได้มีการจำกัดบรรดาผู้มีสัญชาติไทย แต่มีเชื้อสายอื่น ๆ ไว้เป็นการเปิด
 โอกาสให้ชาวไทยที่มีเชื้อสายอื่นได้เข้ามีส่วนร่วมในกิจการทางการเมืองโดยเปิดเผย
 ส่วนชาวต่างต่างโดยที่เป็นผู้มีเชื้อสายอื่นได้มีส่วนร่วมในกิจการทางการเมืองโดยเปิดเผย

พรรคการเมืองอาจเข้าซื้อสิทธิพลครองง่าทั้งในทางตรงและทางอ้อมได้ อันจะเป็น
ภัยต่อความมั่นคงของประเทศ จึงได้บัญญัติห้ามเอาไว้พร้อมทั้งได้กำหนดโทษไว้เป็น
การป้องกันด้วย)

จากตารางที่ ๒๐ แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ไปและไม่ได้ไปลงคะแนนที่มีบัตรต่าง ค่าว
ทราบว่ามีการแก้ไขคุณสมบัติเพื่อความสะดวกในการลงคะแนน ๕๔.๖%

ตารางที่ ๒๑ แสดงจำนวนความคึกว่าผู้ที่เกิดในเมืองไทย แม้นบัตรและมารดาเป็นคน
ต่างคาวก็ควรรให้สิทธิออกเสียง เลือกตั้ง

สิทธิออกเสียง เลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
ควรรให้สิทธิออกเสียง เลือกตั้ง	๔๔	๖๔.๐
ไม่ควรรให้สิทธิออกเสียง เลือกตั้ง	๒๔	๓๖.๖
ไม่ตอบ	๑๒๗	๑๘.๘
รวม	๒๔๐	๑๐๐.๐

การที่จะให้ประชาชนสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย ก็จำเป็น
อย่างยิ่งที่จะต้องให้สิทธิพื้นฐานทางการเมือง เช่น สิทธิเลือกตั้งแก่ประชาชน

ชาวจีนเป็นชนกลุ่มน้อยที่ใหญ่ที่สุด การผสมกลมกลืนย่อมเป็นสิ่งสำคัญ โดยการ
ดำเนินนโยบายของรัฐบาล

สมัยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองนั้น ชาวจีนบางคนได้รับพระราชทาน
ยศถาบรรดาศักดิ์ให้เป็นผู้ปกครองดูแลบ้านเมืองบางแห่ง แต่เมื่อได้มีการเปลี่ยนแปลงการ

ปกครอง ใ้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ และผู้ที่จะมีสิทธิทางการเมืองจะต้อง เป็นผู้ที่มีสัญชาติของรฐนั้น ชาวจีนต่างก้าวจึงไม่ได้รับสิทธิทางการเมือง แต่ชาวจีนสัญชาติไทยโดยนิตินัยยอมถือได้ว่าเป็นชาวไทย แต่ในค่านสิทธิทางการเมืองก็ใ้มีเงื่อนไขจากบทบัญญัติของกฎหมายมาจำกัดการมีสิทธิทางการเมืองของบุคคลเหล่านี้ไว้เป็นพิเศษ*

สิทธิทางการเมืองการปกครองของประชาชนในระดับประเทศ ใ้แก่ สิทธิในการเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน (และมีสิทธิที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา) ซึ่งมีความสำคัญยิ่ง จึงใ้มีการบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญมาโดยตลอดในคุณสมบัติที่สำคัญ ส่วนคุณสมบัติอื่น ๆ ที่เป็นรายละเอียดใ้มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนเพื่อใ้สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขใ้ตามความเหมาะสมของสภาการณ์ของบ้านเมือง ซึ่งใ้มีประกาศใช้ครั้งแรกคือ พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๔๗๕ เรื่อยมา

พระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญปกครองแผนดินสยามชั่วคราว พ.ศ. ๒๔๗๕ กำหนดใ้สมาชิกประเภทที่ ๑ ไ้มาจากการเลือกตั้งของราษฎรในแต่ละจังหวัด ซึ่งทั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้งจะต้องมีสัญชาติไทยตามกฎหมาย (ยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยเฉพาะ) ต่อมาพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๔๗๕ ไ้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และผู้สมัครรับเลือกตั้งไว้โดยละเอียด

กฎหมายเลือกตั้ง

๑. (ตามมาตรา ๑๘ ของ พรบ.เลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดไว้ว่า)
บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีบิดาเป็นคนต่างก้าว จะเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

* ทวี ชีระวงศ์เสรี, สถานภาพทางกฎหมายของชาวจีนในประเทศไทย, วิทยานิพนธ์ แผนกวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๕, หน้า ๕๗.

(๑) สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมปีที่หก หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม หรือมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือตามแผนการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๒๐ แล้วแต่กรณี หรือความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า

(๒) รับหรือเคยรับราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๓) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๔) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเมืองพัทยา กรรมการสุขาภิบาล กรรมการสภาตำบล กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน

(๕) เสียหรือเคยเสียภาษีรายได้บุคคลธรรมดาหรือภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

จากข้อมูลครั้งนี้ (ตารางที่ ๒๑) ส่วนใหญ่เห็นว่าควร (๖๔%) ให้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสำหรับผู้ที่เกิดในเมืองไทย แม้มือเป็นคนที่ต่างต่าง

ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนและร้อยละความเห็นต่อการไม่เปิดโอกาสให้ลูกต่างต่างมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งว่าเท่ากับเป็นการตัดสิทธิทางการเมือง

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นควย	๔๒๖	๖๑.๗
ไม่เห็นควย	๑๒๖	๑๗.๗
ไม่ตอบ	๑๕๒	๒๐.๕
รวม	๖๕๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๒๒ พบว่าประชาชนเขต ๘ เห็นด้วยกับข้อความว่าการไม่เปิดโอกาสให้ลูกจ้างควรมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เท่ากับเป็นการคัดสิทธิทางการเมือง
= ๖๑.๗%

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นว่าหากต้องการจะให้คนทั่วไปสนใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง กฎหมายน่าจะเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ไปลงคะแนนเสียงยกเว้นผู้ใดความสามารถ

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	๔๑๘	๖๐.๖
ไม่เห็นด้วย	๑๔๓	๒๐.๗
ไม่ตอบ	๑๒๙	๑๘.๗
รวม	๖๙๐ คน	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๒๓ พบว่าประชาชนเขต ๘ เห็นด้วยกับกรณีที่ต้องจะให้คนทั่วไปสนใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งกฎหมายน่าจะเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ลงคะแนนยกเว้นผู้ใดความสามารถ

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นที่เลือกบุคคลเป็นสำคัญโดยเลือกเฉพาะ

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ความสามารถของผู้สมัคร	๑๐๓	๔๘.๘
ความซื่อสัตย์สุจริต	๓๕	๓๕.๕
ความสงสาร	-	-
พูดเก่ง	๑๓	๖.๒
ตอบมากกว่า ๑ ข้อ	๑๘	๘.๕
รวม	๒๑๑	๑๐๐.๐

ในการหาเสียงเลือกตั้ง บางคนก็ใช้ "คะแนนสงสาร" เป็นคะแนนนิยม เช่น คร. โชติ คุ้มพันธ์ หรือผู้แทนคนยาก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พระนคร ในการเลือกตั้งครั้งที่ ๔ โดยใช้วิธีการปราศรัยหาเสียงตามข้างถนน และกล่าวถึงภูมิหลังของตนที่เคยเป็นอธิบดีนักโทษการเมือง เคยติดคุกและเนรเทศปล่อยเกาะ

แต่จากตารางนี้พบว่า ประชาชนเขต ๔ เลือกบุคคลเป็นสำคัญ เพราะ
 ความรู้ความสามารถ

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นในการไปลงคะแนนเพราะ
(โปรดเรียงลำดับตามความสำคัญก่อนหลังเพียง ๔ คำตอบ)

ความเห็น	ตอบอันดับ ๑	ตอบหลายประเด็น
๑. เป็นคนรู้จักกัน	๔	๑๐
๒. ผู้แทนหรือหัวหน้าคะแนนของ	๔	๔
๓. ตั้งใจไปใช้สิทธิ	๑๑๕ (๓๓.๕)	๑๑๒ (๒๙.๐)
๔. เจาหน้าที่เชิญชวน	๖	๙
๕. การเป็นพลเมืองก็ควรไปใช้สิทธิ	๕๑	๑๑๒ (๒๙.๐)
๖. เพื่อนบ้านชวน	—	๒๐
๗. เพราะใคร ๆ เขาไปกัน	๓	๒๗
๘. มีผู้ให้ผลประโยชน์ (โดยอาจเลือกหรือไม่ก็ได้เลือกผู้ให้)	—	๗
๙. เพราะเห็นว่าเขาคิดรับผลประโยชน์ตามมา	๑๔	๙
๑๐. ตอบมากกว่า ๑ ข้อ	๑๘	—
๑๑. รวม	๓๔๓	๓๘๖

จากการวิจัยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขอนแก่นกับมหาสารคามปี ๒๕๑๐
สรุปได้ว่า ผลประโยชน์แห่งตน เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการกำกับพฤติกรรมของ
มนุษย์ ความต้องการพื้นฐานทางร่างกาย และจิตใจทำให้คนเราเลือกทำสิ่งที่จะ
ได้ประโยชน์แก่ตนและละเว้นที่จะทำสิ่งที่เห็นว่าจะไม่เกิดประโยชน์แก่ตน ยิ่งประโยชน์
ใดเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดและคาดว่าจะได้เร็ว คนจะยิ่งกระทำเพื่อมุ่งให้ได้ผลดังกล่าว

การที่จะตัดสินใจว่าจะกระทำไ้จะเป็นประโยชน์แก่ตนหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับค่านิยมของบุคคลนั้น ๆ ค่าย และค่านิยมของแต่ละบุคคลย่อมได้รับอิทธิพลมาจากค่านิยมของสังคม เป็นส่วนใหญ่ ค่านิยมของบุคคลอาจมีหลายทาง เช่น ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม ทางความรู้ ทางศาสนา ทางการเมือง และทางศิลป*

การสำรวจทัศนคติประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่จะมีขึ้น ๔ เมษายน ๒๕๑๙ โดยนิสิตนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งเมื่อ ๔ เมษายน ๒๕๑๙ คือ ๕๓% ต้องการไปใช้สิทธิ ส่วนนี้ในหน้าที่พลเมือง สนใจการเมือง ๑๕% ต้องการผู้นำและสมาชิกสภาผู้แทนฯ ที่ดี ๑๑% เพื่อรักษาและส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ๘% เพื่อป้องกันทุจริตในการเลือกตั้ง (ผู้อื่นไปใช้สิทธิแทน) ๘% ศรีทธาพรรคการเมืองที่ต้องการจะเลือกตั้งต้องการเลือกบุคคลที่ชอบ ๓% ต้องการรัฐบาลที่ดีกว่า ๒% ใ้รับการจูงใจให้ไปใช้สิทธิ ๕% อื่น ๆ

จากตารางที่ ๒๕ ในการวิจัยนี้ พบว่าประชาชนเขต ๔ ลงคะแนนเพราะตั้งใจไปใช้สิทธิ (กรณีตอบตามลำดับความสำคัญ) ๓๓.๕% หรือเพราะตั้งใจไปใช้สิทธิ ๒๘.๐% และการเป็นพลเมืองก็ควรไปใช้สิทธิ ๒๘.๐% (กรณีตอบรวมหลายประเด็น)

* สถาบันนิติศาสตร์, อ้างแล้ว, หน้า ๑๒๗.

ตารางที่ ๒๖ แสดงสาเหตุของการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะ (โปรดเรียงตามความสำคัญ)

ตอบตามความสำคัญ (%)		ตอบหลายประเด็น (%)	
- มีธุระต้องไปประกอบอาชีพ	๓๒.๒๗	- มีธุระต้องไปประกอบอาชีพ	๑๕.๐
- ชี้แจง	๑๐.๙	- ผู้แทนไม่มีประสิทธิภาพ	๑๔.๕
- นักการเมืองมุ่งแสวงหาผลประโยชน์แก่ตน	๙.๑	- ไม่เห็นประโยชน์ของการออกเสียง	๙.๔
- ผู้แทนไม่มีประสิทธิภาพ	๗.๓	- ไม่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง	
- ไม่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง		- ผู้บริหารเลือกไปก็เสียเวลา	๗.๖
- ผู้บริหารเลือกไปก็เสียเวลา	๖.๔	- บัญหาสถานที่ไปใช้สิทธิและความ	
- บัญหาสถานที่ไปใช้สิทธิและความ		- สะดวกในการลงคะแนน	๕.๐
- สะดวกในการลงคะแนน	๕.๐	- เป็นบุตรที่มีบิดาต่างค้ำและมีพี่ชูง่ຍาก	๕.๐
- เป็นบุตรที่มีบิดาต่างค้ำและมีพี่ชูง่ຍาก	๕.๐	- ไม่เข้าใจวิธีออกเสียง	๔.๕
- ไม่เข้าใจวิธีออกเสียง	๔.๕	- ไม่เห็นประโยชน์ของการออกเสียง	๔.๑
- ไม่เห็นประโยชน์ของการออกเสียง	๔.๑	- ไม่เลือกก็ไม่เคือครอน	๒.๓
- ไม่เลือกก็ไม่เคือครอน	๒.๓	- ชื่อในบัญชีผิดพลาด	๑.๘
- ชื่อในบัญชีผิดพลาด	๑.๘	- ไม่มีบัตรประชาชน	๑.๔
- ไม่มีบัตรประชาชน	๑.๔	- ไปไม่ทันเวลา	๐.๗
- ไปไม่ทันเวลา	๐.๗	- ไม่ทราบวันเลือกตั้ง	๐.๙
- ไม่ทราบวันเลือกตั้ง	๐.๙	- ไม่รู้จะเลือกใคร	๐.๙
- ไม่รู้จะเลือกใคร	๐.๙	- นโยบายของผู้สมัครไม่ต่างกัน	๐.๙
- นโยบายของผู้สมัครไม่ต่างกัน	๐.๙	- เป็นการเลือกตั้งซ่อม	๐.๕
- เป็นการเลือกตั้งซ่อม	๐.๕	- เป็นการเลือกตั้งซ่อม	๐.๕
- เป็นการเลือกตั้งซ่อม	๑ ๐.๕	- ไม่ทราบวันเลือกตั้ง / การเลือกตั้ง	-
ตอบมากกว่า ๑ ข้อ	๑๑๗.๐	- เป็นการเลือกตั้งซ่อม	๒ ๐.๕
กรณีไม่ตอบและผู้ที่ไม่ลงคะแนน	๓๖๔	ตอบมากกว่า ๑ ข้อ	๓๙๓
รวม	๖๘๐ ๑๐๐.๐		

ประชาชนไปใช้สิทธิออกเสียงน้อยมาก แสดงให้เห็นว่าไม่ค่อยมีความสนใจต่อการไปใช้สิทธิเท่าที่ควร* (มีเกิน ๕๐% ครั้งเดียว คือ การเลือกตั้งครั้งที่ ๘ แต่ถือกันว่าเป็นการเลือกตั้งที่มีการทุจริต)

การที่ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อย และไม่ติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนำมาซึ่งผลทำให้ สส. ที่ได้รับการเลือกตั้งบางกลุ่มมิได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ รัฐบาลจะโค้วแทนของประชาชนที่มีลักษณะคอนมาทางหยอนคุณภาพ^๒

การนอนหลับทับสิทธิ

การนอนหลับทับสิทธิ หมายถึง การที่มีสิทธิอยู่แล้วแต่ไม่รู้หรือรู้แต่ไม่ไปใช้สิทธินั้นให้เป็นประโยชน์^๓ หรืออาจจะหมายถึง การไม่รู้จักใช้สิทธิ หรือไม่คิดที่จะใช้สิทธิเสียเลย โดยไม่เห็นคุณค่าของสิทธิเลือกตั้ง

การที่คนไม่ไปใช้สิทธิอาจเนื่องมาจากการแบ่งแยกหน่วยเลือกตั้งออกมากจนเกินไป ทำให้เกิดความสับสน จนในที่สุดก็เกิดความเบื่อหน่ายต่อการที่จะเสาะแสวงหาสถานที่ลงคะแนน

ความวุ่นวายสับสนทางการเมือง ก่อนหน้าที่จะมีการเลือกตั้ง ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายได้^๔

* วรสิทธิ, อ้างแล้ว, หน้า ๒๔.

^๒ แสง รัตนมงคลมาส และสากร จริยวิทย์ยานนท์, การเลือกตั้ง ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒, เอกสารฉบับที่ ๓ เมษายน ๒๕๒๒ สถาบันนิติศึกษา, หน้า ๒-๓.

^๓ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๓๔ ๔ ก.พ. ๒๕๑๒, หน้า ๑๗.

^๔ วิทยา สุจริตชนารักษ์, อ้างแล้ว, หน้า ๔๓.

ปัญญาชน หรือผู้มีฐานะดี อาจจะรู้การเมืองดีกว่าอะไรเป็นอะไร แต่เกิดความรู้สึกว่าการเลือกตั้งไม่ใคร่เกี่ยวข้องกับอะไรกับปัญหาความเดือดร้อนของตนแม้ไม่มีการเลือกตั้งก็ไม่เห็นว่าจะเดือดร้อนอะไร*

เหตุผลของผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตกรุงเทพฯ เมื่อปี ๒๕๑๔^๒ คือ

๑. ขาดศรัทธาในคำมั่นสัญญาของนักการเมือง (๘๒.๓๕%)
๒. เพราะคิดว่าผู้สมัครเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประเทศชาติ (๘๐.๘๘%)
๓. เพราะมีพรรคการเมืองมากเกินไป (๗๘.๕๑%)
๔. เพราะทางราชการให้ความสะดวกไม่เพียงพอ (๓๙.๐๘%)
๕. เพราะเอือมระอาวิธีหาเสียงของนักการเมือง (๓๗.๕๐%)
๖. เพราะการแบ่งเขตเลือกตั้ง ทำให้ไม่อาจเลือกผู้ที่ต้องการ (๓๕.๒๘%)
๗. เพราะมีการโฆษณาตัวบุคคลมากกว่านโยบายของพรรค (๓๑.๑๐%)
๘. เพราะไม่ทราบว่าจะเลือกผู้แทนไปทำไม (๑๒.๘๕%)
๙. เพราะไม่แน่ใจในความปลอดภัยเมื่อไปลงคะแนน (๑๑.๐๐%)
๑๐. เพราะไม่เข้าใจวิธีปฏิบัติในการลงคะแนนเสียง (๑๐.๐๙%)
๑๑. เพราะเหตุผลอื่น ๆ (๓๗.๕๙%)

เหตุผลการไม่ไปเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๑๔

พบว่า

พวก رایไต่สูงมีความศรัทธาผู้สมัครรับเลือกตั้งน้อยสุด

พวกที่มีรายไต่ต่ำ ไม่ศรัทธาการเลือกตั้ง

๑๘.๗๕%

* แสง รัตนมงคลมาศ และสาถล จริยวิธานนท์, อ้างแล้ว, หน้า ๑

^๒ กรมการปกครอง, รายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๖ ม.ค. ๒๕๑๔, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๔), หน้า ๓๑๐.

	ไม่ศรัทธาผู้สมัครรับเลือกตั้ง	๑๘.๕๘%
	หาหน่วยเลือกตั้งไม่พบ	๕.๑๕%
	ไม่มีชื่อในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๘.๕๕%
	วิธีเลือกตั้งยุ่งยากมากเกินไป	๑๘.๕๘%
พวก رایไคปานกลาง	ไม่ศรัทธาการเลือกตั้ง	๑๖.๐๕%
	ไม่ศรัทธาผู้สมัครรับเลือกตั้ง	๑๗.๕๕%
	หาหน่วยเลือกตั้งไม่พบ	๑๐.๕๐%
	ไม่มีชื่อในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๕.๐๕%
	วิธีเลือกตั้งยุ่งยากมากเกินไป	๑๖.๘๘%
พวก رایไคสูง	ไม่ศรัทธาการเลือกตั้ง	๑๘.๖๖%
	ไม่ศรัทธาผู้สมัครรับเลือกตั้ง	๒๒.๐๐%
	หาหน่วยเลือกตั้งไม่พบ	๕.๐๕%
	ไม่มีชื่อในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๗.๑๗%
	วิธีเลือกตั้งยุ่งยากมากเกินไป	๑๓.๓๕%

แนวโน้มในการให้ลำดับความสำคัญของเหตุผลในการที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน เมื่อ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๘ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีลักษณะเหมือนกันคือ เหตุผลที่ว่าผู้สมัครเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประเทศชาติ และเพราะมีพรรคการเมืองมากเกินไปมีน้ำหนักมากที่สุด

สำหรับในภาคกลาง โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อแยกความคิดเห็นของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ผลปรากฏออกมาว่า ผู้มีอาชีพรับราชการไม่ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งเป็นเพราะขาดศรัทธาในความรับผิดชอบของนักการเมือง เป็นลำดับที่ ๑

— ผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปก็ให้เหตุผลว่า เพราะมีพรรคการเมืองมากเกินไป เป็นเหตุผลอันดับหนึ่ง

- ผู้มีอาชีพค้าขายให้เหตุผลในลำดับที่ ๑ ว่า เป็นเพราะผู้สมัครรับเลือกตั้งเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประเทศชาติ

- กลุ่มนักศึกษา ให้เหตุผลสำคัญในการไม่ไปใช้สิทธิ ลำดับที่ ๑ ว่า เพราะขาดศรัทธาในคำมั่นสัญญาของนักการเมือง เช่น เกี่ยวกับผู้ประกอบอาชีพอิสระ เช่น ทนายความ หรือแมฆาน

ส่วนเหตุผลที่ว่าทางราชการให้ความสะดวกไม่เพียงพอเฉพาะภายในกรุงเทพฯ นั้น ใ้มีผู้ตอบว่าเป็นสาเหตุให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยไ้แก่ กลุ่มบุคคลอาชีพอิสระซึ่งให้น้ำหนักมากกว่าบุคคลกลุ่มอาชีพอื่น^๑

สาเหตุของผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สส. ในกรุงเทพมหานคร ๒๒ เมษายน

๒๕๒๒^๒

๑. สาเหตุทางการเมือง

- เป็นบุตรคนต่างควาและมีพิธีการเพิ่มชื่อในบัญชียุ่งยาก ๑๑.๒๓%
- ไม่ศรัทธาประชาธิปไตยตามรูปแบบที่กำหนดไว้โดยรัฐธรรมนูญปัจจุบัน ๙.๒%
- เบื่อการเลือกตั้ง ๘.๐%
- ไม่ศรัทธาในตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง ๕.๕%
- มีความเห็นว่าการเลือกตั้งไม่มีความสำคัญ ๔.๙%
- ไม่ศรัทธาพรรคการเมือง ๓.๘%

^๑ กรมการปกครอง, อ้างแล้ว, หน้า ๓๐๖ - ๓๐๘.

^๒ สำนักนโยบายและแผน, กรุงเทพมหานคร, อ้างแล้ว, หน้า ๑๑๖.

๒. สาเหตุของการไม่ใช้สิทธิ กำนส่วนตัว

- ไม่วาง ติครุระ ๑๒.๕%
- ไม่อยากไป ๕.๖%
- ไม่ทราบว่าตนเองมีชื่ออยู่ในหน่วยใด ๕.๐%
- ล้ามากในการเดินทาง ๓.๐%
- ป่วย ๒.๓
- คนในบ้านไปกันมากแล้ว ๑.๐%
- ไม่เข้าใจวิธีการลงคะแนนเลือกตั้ง ๐.๗%
- เกรงว่าจะไปทำผิดพลากแล้วถูกจับดำเนินคดี ๐.๕%

๓. สาเหตุทางราชการ

- ไม่ทราบที่ตั้งของหน่วยเลือกตั้ง ๔.๐%
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ชื่อตก ๑.๖%

๔. กานอื่น ๆ ๑๐.๔๕%

จากตารางที่ ๒๒ ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าสาเหตุสำคัญสุดของการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง คือ มีธุระต้องไปประกอบอาชีพ ๓๒.๒๗% ที่รองลงมาคือ ชี้เกียจ ๑๐.๕% นักการเมืองมุ่งแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเอง ๕.๑% ผู้แทนไม่มีประสิทธิภาพ ๗.๓% ไม่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผู้นำงานบริหารเลือกไปก็เสียเวลา ๖.๕% ไม่ทราบการเลือกตั้ง ๖.๕%

และเมื่อพิจารณาเฉพาะคะแนนรวมของผู้ตอบหลายคำตอบโดยไม่ระบุลำดับ เรียงลำดับชื่อคล้ายคลึงกันดังนี้

- มีธุระต้องไปประกอบอาชีพ ๑๕.๐%
- ผู้แทนไม่มีประสิทธิภาพ ๑๔.๕%

- นักการเมืองมุ่งแสวงหาประโยชน์แก่ตนเอง ๙.๕%
- ไม่เห็นประโยชน์การออกเสียง ๙.๕%
- ไม่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผู้นำอำนาจบริหารเลือกไปก็เสียเวลา ๗.๖%
- เป็นบุตรที่มีบิดาท่างคาวและมีพี่ชื่อยุ้งยาก ๖.๖%
- ไม่รู้จะเลือกใคร ๖.๖%
- ปัญหาสถานที่ไปใช้สิทธิและความสะดวกในการลงคะแนน ๖.๕%
- ไม่รู้จะเลือกใคร ๖.๖%
- ไม่เลือกก็ไม่เคียดกร้อน ๖.๑%

ตารางที่ ๒๗ แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นของการไม่ไปใช้สิทธิกันว่า

ความเห็นของการไม่ไปใช้สิทธิ	จำนวน	ร้อยละ
ควรกำหนดคโทษเพื่อไปใช้สิทธิ	๓๘	๕.๙
ควรออกกฎหมายบังคับให้ทุกคนไปใช้สิทธิ	๗๕	๑๐.๙
ไม่ควรกำหนดคโทษควรขึ้นกับวิจารณ์ ไม่ตอบ	๔๕๘	๖๕.๘
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๒๗ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ควรกำหนดคโทษ
ควรขึ้นกับวิจารณ์ (๖๕.๘%)

สำหรับความเห็นที่ว่า การลงคะแนนเป็นเรื่องของหน้าที่นั้น คนพวกนี้มีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง และมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม (รายได้ การศึกษา) สูงมีแนวโน้มที่จะมีความเชื่อว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหน้าที่

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนและร้อยละของการเห็นความสำคัญในการที่เขตมีบริการรับส่งไปหน่วยเลือกตั้ง

การเห็นความสำคัญ	จำนวน	ร้อยละ
สำคัญ	๓๒๒	๘๗.๒
ไม่สำคัญ	๓๒๕	๘๗.๑
ไม่ตอบ	๓๔	๕.๗
รวม	๖๘๑	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๒๔ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ประชาชนเห็นว่าการที่เขตมีรถบริการรับส่งไปหน่วยเลือกตั้ง มีความสำคัญและไม่สำคัญเท่า ๆ กัน

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นว่าเป็นและเวลาลงคะแนนเสียง
เลือกตั้งครั้งที่แล้วสะดวกหรือไม่ (๒๒ เมษายน ๒๕๒๒)

การลงคะแนน	จำนวน	ร้อยละ
สะดวก	๘๖๖	๖๗.๕
ไม่สะดวก	๑๓๒	๑๐.๑
ไม่ตอบ	๕๒	๑๓.๓
รวม	๑๐๕๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๒๕ พบว่าประชาชนเขต ๔ ตอบว่า วันและเวลาลงคะแนน
เลือกตั้งครั้งที่แล้ว (๒๒ เมษายน ๒๕๒๒) สะดวกถึง ๖๗.๕%

สำหรับเวลาเลือกตั้ง คือ ๘.๐๐ น. ถึง ๑๕.๐๐ น. ส่วนบางประเทศนั้น
ใช้เวลา ๗.๐๐ น. (เช้า) ถึง ๒๒.๐๐ น.

ตารางที่ ๓๐ แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นในการเลือกตั้งครั้งสุดท้าย
(๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔) สถานที่ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสະควกແກ່ກ
ไปมาหรือไม่

สถานที่ลงคะแนนเสียง	จำนวน	ร้อยละ
สະควก	๔๕๓	๗๑.๔
ไม่สະควก	๑๒๓	๑๓.๔
ไม่ตอบ	๗๔	๑๐.๗
รวม	๖๕๐	๑๐๐.๐

จากรายงานผลการวิเคราะห์การเลือกตั้งซ่อม สส. วันเลือกตั้งของ
กทม. ๒๕๒๔ พบว่า ประชาชนที่ใช้สิทธิตอบว่าสະควก ๘๔.๘%

จากตารางที่ ๓๐ ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าประชาชนเขต ๔ ตอบว่า สถานที่
เลือกตั้งสະควกແກ່ກไปมาถึง ๗๑.๘%

ตารางที่ ๓๑ แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นว่าจำเป็นสักแค่ไหนที่จะต้องจัดสถานที่ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้สะดวกแก่ประชาชน

สถานที่ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
จำเป็นมาก	๕๖๕	๘๑.๙
ไม่สู้จำเป็น	๘๘	๑๓.๑
ไม่จำเป็น	๒๐	๒.๙
ไม่ตอบ	๕๖	๘.๑
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

การที่มีผู้เสนอแนะให้จัดหน่วยเลือกตั้งเคลื่อนที่เพื่อบริการประชาชนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ปฏิเสธเพราะถือว่าเป็นการขัดต่อกฎหมายเลือกตั้ง

นโยบายหรือความมุ่งหมายของกระทรวงมหาดไทย เกี่ยวกับการจัดหน่วยเลือกตั้ง คือ จะต้องให้ประชาชนผู้ใช้สิทธิได้รับความสะดวกในการไปใช้สิทธิให้มากที่สุด ความสะดวกหาใช่เพียงเพิ่มปริมาณของหน่วยเลือกตั้ง แต่ควรคำนึงถึงปริมาณของประชาชนแต่ละหน่วยเป็นสำคัญ (การลงหน่วยเลือกตั้งทำให้เปอร์เซ็นต์ผู้ใช้สิทธิน้อยและเป็นโอกาสให้ผู้ไม่สุจริตสวมรอยได้)

จากตารางที่ ๓๑ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ประชาชนเห็นว่าจำเป็นมากที่สุดที่จะต้องจัดสถานที่ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้สะดวกแก่ประชาชน (๘๑.๙%)

ตารางที่ ๓๒ แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นต่อคำพูดที่ว่า "หากประชาชนสนใจในการเลือกตั้งและต้องการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจริง ๆ แล้วจะสะดวกหรือไม่ก็ออกไป"

การไปลงคะแนนเสียง	จำนวน	ร้อยละ
ถูกต้อง	๓๙๐	๕๖.๕
ไม่ถูกต้อง	๒๕๘	๓๖.๔
ไม่ตอบ	๕๒	๖.๑
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

จากการวิจัยครั้งนี้ ประชาชนเขต ๔ เห็นว่า คำพูดที่ว่า "หากประชาชนสนใจในการเลือกตั้งและต้องการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจริง ๆ แล้ว จะสะดวกหรือไม่ก็ออกไป" ถูกต้อง ๕๖.๕% ไม่ถูกต้อง ๓๖.๔%

ตารางที่ ๓๓ แสดงจำนวนและร้อยละของการไปตรวจบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ก่อนไปลงคะแนน

การไปตรวจบัญชีรายชื่อ	จำนวน	ร้อยละ
ไป	๓๘๑	๕๕.๒
ไม่ไป	๒๕๗	๓๗.๒
ไม่ตอบ	๕๒	๗.๖
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓๓ ในการวิจัยครั้งนี้ ประชาชนเขต ๔ ไปตรวจรายชื่อ
ผู้มีสิทธิเลือกตั้งก่อนไปลงคะแนน ๕๕.๒% ไม่ไป ๓๗.๒%

ตารางที่ ๓๔ แสดงจำนวนและร้อยละของการได้รับข่าวเกี่ยวกับการเมืองและการเลือกตั้งโดยทางไหนบ้าง โปรดเรียงลำดับก่อนหลังในข้อ ก และข้อ ข โปรดระบุว่าแหล่งข่าวเหล่านั้นท่านได้รับฟังเป็นประจำ หรือไม่ประจำ

การได้รับข่าวเกี่ยวกับการเมือง	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือพิมพ์	๒๐๒	๒๙.๓
วิทยุ	๓๕	๑๐.๘
โทรทัศน์	๘๘	๑๘.๓
ใบปลิว	๑๘	๒.๖
ฟังเขาคุยกัน	๒๒	๓.๒
ตอบมากกว่า ๑ ข้อ	๒๓๓	๓๓.๘
ไม่ตอบ	๘๑	๕.๘
รวม	๖๘	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓๔ ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ประชาชนได้รับข่าวสารจากหลาย ๆ แหล่งของข่าวสาร (๓๓.๘%) และกรณีจากแหล่งเดียวคือได้รับจากหนังสือพิมพ์มากกว่าประเภทอื่น (๒๙.๓%)

ตารางที่ ๓๕ แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นต่อการสนใจอ่านหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับ

การสนใจอ่านหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับ	จำนวน	ร้อยละ
ชาวสังคม	๑๒๒	๑๗.๗
ชาวการเมือง	๑๖๗	๒๔.๒
ชาวสารคดี	๗๘	๑๑.๓
ชาวเศรษฐกิจ	๑๒๗	๑๘.๔
ตอบมากกว่า ๑ ข้อ	๑๓๖	๑๙.๗
ไม่ตอบ	๖๐	๘.๗
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓๕ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ประชาชนให้ความสนใจอ่านหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการเมืองมากกว่าประเภทอื่นเล็กน้อย (๒๔.๒%)

ตารางที่ ๓๖ แสดงจำนวนและร้อยละของการเคยไปฟังการหาเสียงของผู้สมัคร

การไปฟังการหาเสียงของผู้สมัคร	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	๒๓๒	๓๙.๘
๑ - ๕ ครั้ง	๓๐๘	๕๑.๖
๖ ครั้งขึ้นไป	๕๕	๙.๑
ไปทุกครั้งที่มี	๓๕	๕.๖
ไม่ตอบ	๓๑	๕.๑
รวม	๖๕๑	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓๖ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าประชาชนไปฟังการหาเสียงของผู้สมัครมากกว่าไม่เคยไปฟัง เคยไปฟัง ๑-๕ ครั้งมากที่สุด (๕๑.๖%) ไม่เคยไปฟัง (๓๙.๘%)

ตารางที่ ๓๗ แสดงจำนวนและร้อยละของการจะไปฟังการหาเสียง ถ้าการไปฟังการหาเสียง เลือกลง เป็นไปอย่างปลอดภัย

การไปฟังหาเสียง	จำนวน	ร้อยละ
ไป	๘๑	๒๖.๘
ไม่ไป	๑๘๘	๖๖.๒
ไม่ตอบ	๘๑	๓.๐
รวม	๒๕๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓๗ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าถ้าการไปฟังการหาเสียงไปอย่างปลอดภัย ก็จะไปฟังการหาเสียง ๒๖.๘%

ตารางที่ ๓๘ แสดงจำนวนและร้อยละของเหตุที่ท่านไปฟังการหาเสียง

เหตุที่ไปฟังการหาเสียง	จำนวน	ร้อยละ
บังเอิญ	๑๑๒	๑๖.๒
มีผู้เชิญชวน	๖๙	๑๐.๐
ตั้งใจไปฟัง	๓๒๕	๔๗.๑
ไม่ตอบ	๑๔๔	๒๒.๖
รวม	๖๕๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓๘ ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าการไปฟังการหาเสียงเป็นการตั้งใจไปฟัง เป็นส่วนใหญ่

ตารางที่ ๓๔ แสดงจำนวนและร้อยละของพฤติกรรมในกรณีที่ท่านหรือคนในบ้านไม่มี
ชื่อในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะทำอย่างไร

กรณีที่ไม่ชื่อในบัญชีผู้มีสิทธิ	จำนวน	ร้อยละ
แจ้งเขต	๔๗๖	๖๘.๐
เฉย ๆ	๑๗๘	๒๖.๐
ไม่ตอบ	๓๕	๕.๐
รวม	๖๘๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓๔ ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าหากคนในบ้านไม่มีชื่อในบัญชีผู้มี
สิทธิเลือกตั้งประชาชนจะไปแจ้งเขตถึง ๖๘% กรณีที่ไม่ชื่อในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
หรือกรณีคนในบ้านไม่มีสิทธิเลือกตั้ง

ตารางที่ ๔๐ แสดงจำนวนและร้อยละของการพึงหรือตกเตียงปัญหาการเมือง

การพึงหรือตกเตียงปัญหาการเมือง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	๑๘๖	๒๑.๒
เป็นบางครั้ง	๔๓๒	๖๒.๖
บ่อย ๆ	๙๒	๑๓.๓
ไม่ตอบ	๒๐	๒.๙
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔๐ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าประชาชนเคย พึง หรือตกเตียง
ปัญหาการเมืองเป็นบางครั้งมีจำนวนถึง ๖๒.๖%

ตารางที่ ๔๑ แสดงจำนวนและร้อยละของการไต่คุ้ย ฟัง หรือถกเถียงปัญหาการเมือง โดยคุ้ยกับใคร

ถกเถียงปัญหาการเมืองกับ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อนร่วมงาน	๒๐๕	๒๓.๗
เพื่อนรู้จักสนิท คนในขบวนการ	๑๖๓	๒๓.๖
ที่ร้านกาแฟ	๒๔	๔.๒
ตอบมากกว่า ๑ ข้อ	๔๓	๖.๒
ไม่ตอบ	๑๓๗	๑๘.๙
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔๑ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าประชาชนปรกคิคุ้ย ฟัง หรือถกเถียงปัญหาการเมืองคุ้ยกับเพื่อนร่วมงานมากกว่าประเภทอื่น

ตารางที่ ๘๒ แสดง ร้อยละ และจำนวนของการเห็นด้วยกับลักษณะการปกครองที่จะกล่าวในลักษณะการปกครองแบบข้างล่างนี้ท่านเห็นด้วยกับแบบใด

การเห็นด้วยกับการปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
- เป็นประชาธิปไตย แต่มีการขัดแย้งกันมาก	๑๑๓	๑๖.๘
- การปกครองแบบสมัชชาอมพลตฤศกี ธิณะรัชต์	๒๐๘	๓๐.๑
- เป็นประชาธิปไตย แต่มีการขัดแย้งกันบ้าง	๒๗๘	๔๐.๓
- ไม่เป็นประชาธิปไตยเต็มที่ แต่ไม่ค่อยมีการขัดแย้งกัน	๕๐	๗.๒
- ไม่เห็นด้วย	๓	๐.๔
- ไม่ตอบ	๓๘	๖.๒
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๘๒ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าประชาชนเห็นด้วยกับลักษณะการปกครองแบบเป็นประชาธิปไตยแต่มีการขัดแย้งกันบ้างมากกว่าประเภทอื่น

ตารางที่ ๔๓ แสดงจำนวนและร้อยละของความเชื่อที่ว่าผู้นำที่มาจากการเลือกตั้ง
และมีความสามารถนำประเทศผ่านวิกฤติการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ ได้

ความสามารถนำประเทศผ่านวิกฤติการณ์	จำนวน	ร้อยละ
มีน้อยมาก	๒๒๑	๓๒.๐
มีไม่มากนัก	๒๓๗	๔๐.๑
มีมาก	๔๔	๖.๔
หาไม่ได้เลย	๔๕	๑๓.๔
ไม่ตอบ	๕๓	๗.๗
รวม	๖๔๐	๑๐๐.๐

ตั้งแต่ปี ๒๕๑๕ ถึง ๒๕๑๙ เรามีรัฐบาล ๓๙ ชุด แม้ว่าจะมีการเลือกตั้ง
๑๒ ครั้ง แต่ก็ไม่เคยปรากฏว่ารัฐบาลจากการเลือกตั้งจะสามารถบริหารประเทศได้
ตลอดสมัยของสภา คือ ตลอดเวลา ๔ ปี

เมื่อนับจำนวนเวลาที่นายกรัฐมนตรี เป็นผู้แทนราษฎร บริหารประเทศรวมกันแล้ว
เป็นเวลาเพียง ๒ ปี ๗ เดือน กับ ๑ วัน ขณะที่นายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง
อยู่ในอำนาจรวมทั้งสิ้นเป็นเวลาเกือบ ๕๐ ปี นายกรัฐมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งล้วนไม่สามารถ
จะอยู่ในตำแหน่งได้เกินกว่า ๑ ปี*

* ชัยอนันต์ สมุทวณิช, อ้างแล้ว, หน้า ๒๔๔.

จากตารางที่ ๔๓ ในการวิจัยครั้งนี้ จะพบว่าประชาชนเขต ๔ ตอบว่าผู้นำ
ที่มาจากการเลือกตั้งและมีความสามารถนำประเทศผ่านวิกฤตการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ
ได้ไม่มากนัก มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๔๐.๑%) และมีน้อยมาก ๓๒.๐%

ตารางที่ ๔๔ แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นว่าการเลือกตั้ง

การเลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
- เป็นวิธีช่วยพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญ	๔๕	๑๓.๘
- ส่งเสริมการปกครองในระบบประชาธิปไตย	๑๗๒	๒๔.๘
- เป็นวิธีหนึ่งที่ประชาชนจะได้มีส่วนร่วม ในการปกครอง	๒๘๒	๔๐.๘
- สิ้นเปลืองเงินทองเปล่า ๆ	๕๓	๑๓.๕
รวม	๖๕๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔๔ จะพบว่า ประชาชนเห็นว่าการเลือกตั้งเป็นวิธีหนึ่งที่
ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการปกครอง เช่น มีมากกว่าประเภทอื่น (๔๐.๘%) และ
เห็นว่าการเลือกตั้งสิ้นเปลืองเงินทองเปล่า ๆ มีเพียง ๑๓.๕%

ตารางที่ ๕๕ แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการอภิปรายโต้แย้งหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเมืองและสังคมเพียงไร

โรงเรียนควรส่งเสริม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ควรทำ	๕๘	๘.๘
ไม่ค่อยเห็นด้วย	๖๘	๙.๙
เห็นด้วยปานกลาง	๒๙๐	๔๒.๐
เห็นด้วยอย่างมาก	๒๕๔	๓๖.๔
ไม่ตอบ	๒๐	๒.๙
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

ประสบการณ์ในโรงเรียนเป็นเครื่องหลอหลอมลักษณะนิสัยทางอารมณ์ เช่น โอกาสที่เด็กจะได้แสดงความคิดเห็น มีมากน้อยเพียงใด ถ้ามีมากก็จะทำให้เด็กมีความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเองมากขึ้นด้วย นอกจากนี้วิธีการสอนที่เกี่ยวกับการเมืองก็ช่วยสร้าง ความเชื่อและค่านิยมบางอย่างให้แก่เด็ก รวมทั้งความสามารถของครูผู้สอนก็มีความสำคัญ คือ ทำให้เกิดความเข้าใจได้ และพฤติกรรมของครูก็อาจเป็นตัวอย่างให้เด็กทำตามไปด้วย

จากตารางที่ ๕๕ ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าส่วนใหญ่เห็นด้วย (๙๘.๘%) ว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการอภิปรายโต้แย้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเมืองและสังคม

ตารางที่ ๘ แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นว่าโครงการของรัฐบาลและกฎหมาย
มีผลต่อชีวิตประจำวันของท่านมากน้อยเพียงใด

โครงการของรัฐบาลและกฎหมาย	จำนวน	ร้อยละ
มาก	๓๕๒	๕๖.๔
น้อย	๒๖๑	๓๗.๔
ไม่ตอบ	๓๗	๕.๓
รวม	๖๕๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๘ ในการวิจัยครั้งนี้จะพบว่าประชาชนเขต ๔ คิดว่า
โครงการของรัฐบาลและกฎหมายมีผลต่อชีวิตประจำวันมาก มี ๕๖.๔% และ ๓๗.๔%
คิดว่ามีผลต่อชีวิตประจำวันน้อย

ตารางที่ ๘ แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ความ
สนใจต่อปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนสักแค่ไหน

การให้ความสนใจต่อปัญหาต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	๘๐	๕.๘
ปานกลาง	๒๑๓	๓๐.๘
น้อย	๑๖๔	๒๓.๘
ไม่สนใจจริงจัง	๒๕๓	๓๖.๗
ไม่ตอบ	๒๐	๒.๙
รวม	๖๘๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๘ นี้ จะพบว่าประชาชนเขต ๔ คิดว่าสมาชิกสภาผู้แทน
ให้ความสนใจต่อปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนไม่จริงจัง คือ จะมีเปอร์เซ็นต์มากในความ
เห็นที่คิดว่า ให้ความสนใจต่อปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนไม่จริงจัง

ตารางที่ ๕๕ แสดงจำนวนและร้อยละของการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง โดย

การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง โดย	จำนวน	ร้อยละ
- ช่วยแจกใบปลิวโฆษณาการเลือกตั้งและ ใบปลิวโฆษณาหาเสียง	๒๓	๓.๓
- ช่วยหาเสียงคว่ำวาจากให้ช่วยในการเตรียม การหาเสียง	๖๕	๙.๕
- ช่วยบริจาคเงินให้พรรคการเมือง	๓	๐.๔
- ซ้อมรับประทานอาหารหาเงินเข้าพรรค	๓	๐.๔
- เขียนบทความเรื่องการเมืองหรือการเลือกตั้ง	๒	๐.๒
- ร่วมอภิปรายเรื่องการเมืองหรือการเลือกตั้ง	๑๑	๑.๖
- อื่น ๆ	๕๔	๘.๕
- ไม่ใคร่รวมเลย	๓๘๗	๕๖.๑
- ทอมมากกว่า ๑ ข้อ	๑๔	๒.๓
- ไม่ตอบ	๑๐๙	๑๕.๙
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๕๕ ในการวิจัยนี้ ประชาชนเขต ๔ ทอมว่า ไม่ใคร่มีส่วนร่วม
กิจกรรมที่กล่าวในการเลือกตั้งครั้งนี้ถึง ๕๖.๑%

ตารางที่ ๔๕ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เห็นว่าบุคคลควรมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง
ตามตารางที่ ๔๔ หรือไม่

ความเห็นต่อตารางที่ ๔๔	จำนวน	ร้อยละ
ควร	๒๒๔	๓๒.๕
ไม่จำเป็น	๔๑๑	๕๙.๖
ไม่ตอบ	๕๕	๗.๙
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔๕ ในการวิจัยครั้งนี้ ประชาชนเห็นว่าบุคคลควรมีส่วนร่วม
ในการเลือกตั้งโดยการช่วยเหลือพรรคในรูปต่าง ๆ ๓๒.๕% แต่เห็นว่าไม่จำเป็นมี
๕๙.๖%

ตารางที่ ๕๐ แสดง ร้อยละ และจำนวนของความเห็นของตารางที่ ๔๘ ว่าหากควร
ควรสักแค่ไหน

ควรแค่ไหน	จำนวน	ร้อยละ
ควรมาก	๓๑	๔.๕
ตามความเหมาะสม	๒๔๓	๓๕.๒
ตามแต่เวลาจะอำนวย	๑๐๒	๑๔.๘
ไม่ตอบ	๓๑๔	๔๕.๕
รวม	๖๙๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๕๐ พบว่าประชาชนเขต ๔ ส่วนใหญ่ตอบว่าควรตามความ
เหมาะสม

ตารางที่ ๕๑ แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นของตารางที่ ๕๕ หากไม่จำเป็นเพราะ

ไม่จำเป็นเพราะ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้แทนและพรรคหาเสียงอยู่แล้ว	๒๔๓	๓๕.๒
ประชาชนเพียงแคไปลงคะแนนก็พอแล้ว	๒๕๕	๓๗.๐
ไม่ตอบ	๑๐๒	๑๔.๘
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๕๑ พบว่าประชาชนเขต ๘ ตอบว่าไม่จำเป็นเพราะ
ประชาชนเพียงแคไปลงคะแนนก็พอแล้วใกล้เคียงกันที่ตอบว่าผู้แทนและพรรคหาเสียง
อยู่แล้ว

ความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง

ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจถึงความจริงต่าง ๆ ทางการเมืองมักจะมีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่ไม่เข้าใจการเมือง

อย่างไรก็ตาม ความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง พิจารณาจากตารางที่ (๔๑ ถึงตารางที่ ๖๒) จะพบว่าเปอร์เซ็นต์รวมผู้ไปใช้สิทธิลงคะแนนมีความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งระดับปานกลาง (๔๔.๐%) แต่อยู่ในระดับต่ำกว่าผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิลงคะแนน (๔๔.๖%) และใกล้เคียงกับผู้ที่ไม่ได้ลงคะแนน (๔๔.๔%) โดยพิจารณาจากคำถาม ๑๑ ข้อคือ

ตารางที่ ๔๑ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งในความเห็นเรื่อง

ปัจจุบันการออกเสียงเลือกตั้งถือเป็น

ปัจจุบันการออกเสียงเลือกตั้งถือเป็น	ผู้ไปและลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ได้ลงคะแนน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สิทธิของราษฎร	๒๐๖	๖๑.๔	๑๔๓	๖๑.๑	๒๒	๔๑.๕	๔๒๑	๖๑.๒
หน้าที่ของราษฎร	๑๑๑	—	๑๐๑	—	๑๓	—	๒๒๕	๓๓.๐
ไม่ตอบ	๑๖	—	—	—	๒	—	๓๔	๕.๘
รวม	๓๓๓	๔๘.๕	๓๑๕	๔๖.๑	๓๗	๕.๕	๖๘๕	๑๐๐

ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔ กำหนดความบุคคลย่อมมีสิทธิทางการเมือง การใช้สิทธิให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๖๒ มาตรา ๑๗ กำหนดบุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดมีสิทธิเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้งตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมาตรา ๑๔ กำหนดว่า บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวจะเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด

ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์, อ้างแล้ว, หน้า ๑๑๖.

หมายเหตุ ผู้ไม่ตอบมีจำนวน ๔ คน

ไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างค้ำวจะเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด

จากตารางที่ ๕๑ คำตอบคือ เป็นเรื่องของสิทธิของราษฎร ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ คือทั้งผู้ลงคะแนน ผู้ที่ไม่ลงคะแนน ผู้ที่ไปแต่ไม่ลงคะแนน (๖๑.๔, ๖๑.๑, ๔๔.๕%)

ตารางที่ ๕๒ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความรูความเข้าใจในการเลือกตั้ง
ในความเห็นว่า
ปัจจุบันการเลือกตั้งเป็นแบบ

ปัจจุบันการเลือกตั้งเป็นแบบ	ผู้ไปและลงคะแนน		ผู้ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ไปแต่ไม่ลงคะแนน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โดยตรง	๒๓๓	๗๐.๐	๑๔๔	๖๓.๐	๒๔	๑๗.๖	๔๕๔	๖๖.๔
โดยอ้อม	๗๐	—	๗๔	—	๑๑	—	๑๖๒	๒๓.๕
ไม่ตอบ	๓๐	—	๓๔	—	๑	—	๗๐	๑๐.๑
รวม	๓๓๓	๔๔.๓	๓๕๒	๔๔.๕	๓๕	๔.๐	๖๕๐	๑๐๐

ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๖๑ มาตรา ๔๑ วรรค ๒ กำหนดว่า การเลือกตั้งให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ การเลือกตั้งโดยทางอ้อมมีเพียงครั้งเดียวคือเมื่อ ๒๔๗๔ ตาม พ.ร.บ. การเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๔๗๔ โดยราษฎรเลือกตั้งผู้แทนตำบล ๆ จึงเลือกผู้แทนราษฎร นอกจากนี้เป็นการเลือกตั้งทางตรง คือ ราษฎรเลือกตั้งผู้แทนราษฎรโดยตรงจนปัจจุบัน

จากตารางที่ ๕๒ พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ทั้งผู้ไปลงคะแนนและไม่ไปลงคะแนนและผู้ไปแต่ไม่ลงคะแนน (๗๐ : ๖๓ : ๑๗.๖%)

ตารางที่ ๔๓ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความรู้อย่างเข้าใจในการเลือกตั้ง
 ในความเห็น
 ในการเลือกตั้งทั่วไป ถ้ามีการเลือกตั้งใหม่ต้องมีภายใน

การเลือกตั้ง ทั่วไปของ มีภายใน	ผู้ไปและลงคะแนน		ผู้ไม่ลงคะแนน		ผู้ไปแต่ไม่ลงคะแนน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๓๐ วัน	๔๑	—	๖๐	—	๖	—	๑๐๗	๑๔.๗
๖๐ วัน	๑๘๔	—	๑๗๓	—	๒๓	—	๓๘๐	๕๔.๒
๗๐ วัน	๔๑	๕๕.๓	๒๒	๕๕.๐	๐	๖๒.๒	๖๓	๑๐.๖
๙๐ วัน	๔	—	๓	—	๑	—	๘	๑.๑
ไม่ตอบ	๕๒	—	๕๘	—	๗	—	๑๑๗	๑๖.๒
รวม	๓๓๓	๕๘.๓	๓๑๖	๕๕.๘	๓๗	๕.๙	๖๘๖	๑๐๐

รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๐๐ กำหนดว่า เมื่ออายุของสภาผู้แทนราษฎร
 สิ้นสุดลง พระมหากษัตริย์จะโปรดเกล้าฯพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎรใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่อายุ
 ของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง และวันเลือกตั้งนั้นต้องกำหนดวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร
 จากตารางที่ ๔๓ ส่วนใหญ่มีความรู้อย่างเข้าใจทั้งผู้ไปลงคะแนน และผู้ที่ไม่
 ไปลงคะแนนและผู้ไปแต่ไม่ลงคะแนนในระดับปานกลาง (๕๕.๓, ๕๕.๐, ๖๒.๒%)

ตารางที่ ๔๔ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความรู้อย่างเข้าใจต่อ
 การเลือกตั้งในความเห็น

การเลือกตั้งที่ประชาชนสามารถลงคะแนนได้เท่ากับจำนวนผู้แทนราษฎรที่มี
 ในเขตนั้นเรียกว่าเป็นการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งที่ ประชาชน สามารถลง คะแนนเท่ากับ จำนวนผู้แทน ราษฎรที่พึงมี ในเขตนี้	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ไปแต่ไม่ลงคะแนน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบแบ่งเขต	๒๓๕	๗๐.๖	๒๑๕	๖๘.๐	๒๓	๘.๑	๔๗๖	๖๙.๐
แบบรวมเขต	๔๔	๑๖.๕	๖๑	๑๙.๓	๑๒	๓๒.๕	๑๒๕	๑๘.๗
ไม่ตอบ	๔๓	-	๕๐	-	๒	-	๙๕	๑๒.๓
รวม	๓๒๒	๘๘.๓	๓๒๖	๘๕.๘	๓๗	๙.๔	๖๘๐	๑๐๐

การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตจังหวัดคือ การเลือกตั้งที่แบ่งเขตจังหวัดที่มีผู้แทนราษฎรได้หลายคนออกเป็นหลายเขตเลือกตั้งเท่าจำนวนผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในจังหวัดนั้น โดยให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีผู้แทนราษฎรได้เพียงคนเดียว ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีผู้แทนได้เพียงคนเดียว และเลือกได้เฉพาะผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งเท่านั้น

การเลือกตั้งแบบรวมเขต คือการกำหนดให้เขตท้องที่ของแต่ละจังหวัดไม่ว่าจะใหญ่เล็กแตกต่างกันอย่างไรก็ตามเป็นเขตเลือกตั้งเขตหนึ่ง และในแต่ละเขตเลือกตั้งจะมีผู้แทนราษฎรได้กี่คนสุดแต่จำนวนมากน้อยของราษฎรในเขตจังหวัดนั้น (แต่อย่างน้อยในจังหวัดหนึ่งต้องมีผู้แทนราษฎรคนหนึ่ง) และราษฎรในจังหวัดหนึ่ง ๆ มีสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนผู้แทนที่จะพึงมีได้ในจังหวัดนั้น

จากตารางที่ ๔๔ จะพบว่า ความรู้ความเข้าใจของทั้งผู้ไปลงคะแนน ผู้ไม่ได้ไปลงคะแนน ผู้ที่ไปแต่ไม่ลงคะแนนอยู่ในระดับต่ำมาก คือ ๑๖.๕ : ๑๙.๓ : ๓๒.๕% เนื่องจากเข้าใจว่าเป็นการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต

ตารางที่ ๔๔ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับระดับความรู้ความเข้าใจในการเลือกตั้ง
 ๑. ในความเห็น
 ๒. ผู้ที่จะมาเป็นนายกรัฐมนตรี

ผู้ที่จะมาเป็น นายกรัฐมนตรี	ผู้ลงคะแนน		ผู้ไม่ลงคะแนน		ผู้ไปแต่ไม่ลงคะแนน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องเป็นสมาชิก สภา ผู้แทนราษฎร	๑๐๒	-	๔๓	-	๑๔	-	๑๖๖	๐.๑
ไม่ต้องเป็น เป็นก็ได้ไม่ต้อง เป็นก็ได้	๒๑๖	๖๔.๕	๒๐๗	๖๕.๖	๒๐	๕๔.๑	๔๔๓	๖๔.๕
ไม่ตอบ	๑๔	-	๑๖	-	๒	-	๓๒	๔.๖
รวม	๓๓๒	๕๘.๓	๓๖๖	๕๕.๕	๓๖	๙.๔	๖๓๔	๙๐.๐

ตารางที่ ๔๖ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับระดับความรู้ความเข้าใจในกรณี
 ๑. ผู้ที่จะมาเป็นรัฐมนตรี

ผู้ที่จะมาเป็น รัฐมนตรี	ผู้ลงคะแนน		ผู้ไม่ลงคะแนน		ผู้ไปแต่ไม่ลงคะแนน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องเป็นสมาชิก สภา ผู้แทน ราษฎร	๑๑๑	-	๔๕	-	๑๓	-	๑๖๖	๐.๑
ไม่ต้องเป็น เป็นก็ได้ไม่ต้อง เป็นก็ได้	๑๔๕	๔๔.๕	๒๐๕	๖๕.๖	๒๑	๕๖.๕	๔๒๑	๖๑.๖
ไม่ตอบ	๒๔	-	๒๕	-	๓	-	๕๒	๗.๕
รวม	๓๓๐	๕๘.๓	๓๖๖	๕๕.๕	๓๖	๙.๔	๖๓๒	๙๐.๐

การแต่งตั้งตัวนายกรัฐมนตรีนั้น จะต้องหยั่งเสียงร่วมกันระหว่าง ๒ สภา ซึ่งรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ว่า นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีรวมรัฐบาลไม่จำเป็นจะต้องมาจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายความว่า นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งใครก็ได้ทั้งสองสภา เห็นชอบและนายกรัฐมนตรีสามารถเลือกใครก็ได้เข้ามารวมเป็นรัฐมนตรีบริหารงานด้วย ในประเด็นนี้มีผู้สนใจกันว่า เมื่อวุฒิสมาชิกได้รับการแต่งตั้งจากนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันจำนวน ๓ ใน ๔ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเท่ากับ ๒๒๔ คน (ส.ส. มี ๓๐๑ คน) วุฒิสมาชิก อาจจะหนุนส่งให้นายกรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งต่อไปอีกก็ได้ เพราะวุฒิสมาชิกเลือกขึ้นมาจากราชการประจำเป็นส่วนใหญ่ ทั้งทหารและพลเรือน

จากตารางที่ ๔๖ พบว่า ความรู้ความเข้าใจในข้อนี้ ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนจะมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าผู้ที่ไปลงคะแนนและผู้ที่ไปแต่ไม่ลงคะแนน (๔๙.๔ : ๖๔.๖ : ๕๖.๘%)

ตารางที่ ๔๗ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องผู้มีสิทธิร้องคัดค้านการเลือกตั้งคือ

ผู้มีสิทธิคัดค้านการเลือกตั้งคือ	ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ได้ลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ลงคะแนน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	๑๔๘		๑๐๑		๑๖		๒๖๕	๓๘.๔
ราษฎรทั่วไป								
ไม่ตอบ	๓๓	๔๕.๖	๑๙๐	๖๐.๑	๑๔	๓๗.๘	๓๕๗	๕๑.๔
รวม	๓๓๓	๔๘.๓	๓๑๖	๔๕.๘	๓๗	๕.๔	๖๘๖	๑๐๐

การกระทำอันเป็นเหตุให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยมิชอบไม่ว่าจะต้องการกระทำของเจ้าพนักงานหรือกรรมการเท่านั้น จะเป็นการกระทำของบุคคลอื่นก็ได้

การคัดค้านการเลือกตั้ง

เดิมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งให้ผู้มีสิทธิออกเสียงคัดค้านการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร
 ทอผู้วาระราชการจะเพื่อส่งต่อไปให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้วินิจฉัย ต่อมาหลังจากประกาศใช้พระ-
 ราชบัญญัติการเลือกตั้ง ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้เปลี่ยนให้ผู้มี
 สิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้สมัครหรือพรรคการเมือง ซึ่งสมาชิกสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือก
 ตั้งนั้น คือไม่จำกัดเฉพาะผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตนั้นเท่านั้น ยื่นคัดค้านต่อศาลจังหวัดที่
 เขตเลือกตั้งนั้นอยู่ และโซมาจนถึงพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง ส.ส. ๒๕๒๒ ฉบับปัจจุบัน
 โดยในกรุงเทพฯ ยื่นต่อศาลแพ่ง เพื่อพิจารณาแล้วทำความเห็นและส่งสำนวนไปยังศาลฎีกา
 คัดสิน

แนวว่าฝ่ายอำนวยการเลือกตั้งจะพยายามควบคุมการเลือกตั้งให้เป็นไปได้อย่างเรียบร้อย
 และบริสุทธิ์ยุติธรรมก็ตาม การกระทำโดยมิชอบย่อมเกิดขึ้นได้

กรณีร้องคัดค้านได้ (เดิม มาตรา ๗๔ หมายถึง ทุกมาตรา) แต่ปัจจุบันจำกัด
 เฉพาะกรณีกระทำโดยมิชอบ (มาตรา ๗๔) ได้แก่

มาตรา ๒๖ ผู้สมัครไม่มีสิทธิไปสมัครเข้ารับการเลือกตั้ง

มาตรา ๓๒ เรื่องค่าใช้จ่าย

มาตรา ๓๔ ไม่ส่งบัญชีค่าใช้จ่ายภายใน เดือน

มาตรา ๔๑ เจาพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งจงใจนับบัตรผิดหรือกระทำกรซึ่ง
 กระเทือนถึงการเลือกตั้ง

มาตรา ๔๒ เจาพนักงานจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎกระทรวงระเบียบต่าง ๆ
 ซึ่งมีผลกระทบบถึงการเลือกตั้ง

วรสิทธิ์ โรจนพานิช, การเลือกตั้ง ส.ส.และผลสะท้อนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่
 ของ ส.ส. (๒๕๑๖), หน้า ๑๐.

สำหรับการยื่นคัดค้านต้องมีภายใน ๓๐ วัน เว้นกรณีเรื่องค่าใช้จ่ายในการ
เลือกตั้ง (มาตรา ๓๒, ๓๔) ให้ยื่นคำคัดค้านภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวัน นับแต่ประกาศ
ผลการเลือกตั้ง

จากตารางที่ ๔๗ สำหรับความรู้ความเข้าใจในข้อนี้ ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนตอบได้
เป็นเปอร์เซ็นต์สูงกว่า ผู้ที่ไปลงคะแนนและผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ไปลงคะแนน (๖๐.๑ : ๔๔.๖ :

๓๗.๘%)

ตารางที่ ๔๘ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความรู้ความเข้าใจในเรื่อง
ผู้ที่ตัดสินใจให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือไม่ คือ

ผู้ที่ตัดสินใจ ให้มีการเลือกตั้งใหม่คือ	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ลงคะแนน		ไม่ตอบ	รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ
รัฐสภา	๑๕๑		๑๕๒		๑๔		๐	๑๐๘	๑๕.๗
ศาล	๔๔	๔๕.๓	๔๖	๔๘.๑	๔	๔๑.๓		๑๔๔	๒๘.๓
ฝ่ายปกครอง	๕๓		๕๘		๖		๑	๓๒๒	๔๖.๗
ไม่ตอบ	๔๐		๒๐		๓		๒	๖๕	๙.๔
รวม	๓๓๓	๔๘.๓	๓๑๖	๔๕.๘	๓๗	๕.๔	๕	๖๙๐	๑๐๐

การเลือกตั้งแต่ละคราวอาจมีสิ่งบกพร่องเกิดขึ้นได้ การยอมรับให้มีการคัดค้าน
ได้จำเป็นต้องทราบบทบัญญัติในการเลือกตั้งว่าจะคัดค้านให้เพิกถอนการเลือกตั้งได้ในกรณีใดและ
จะมอบให้ใคร เป็นผู้วินิจฉัยว่าการเลือกตั้งที่มีคัดค้านเป็นโมฆะหรือไม่

การพิจารณาเรื่องการคัดค้านการเลือกตั้งทำได้ ๔ วิธี คือ

๑. ให้สภาเป็นผู้พิจารณา ฝรั่งเศสเคยใช้ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ จนกระทั่งถึงสงครามโลกครั้งที่ ๒ โดยมีเหตุผลว่าการเลือกตั้งเป็นเรื่องการเมือง การเข้ามาอยู่ในสภาก็เป็นเรื่องการเมือง จึงไม่ควรให้ผู้อื่นมาพิจารณา

๒. ให้ศาลยุติธรรมเป็นผู้พิจารณา อังกฤษใช้เวลานี้ หรือประเทศที่สืบทอดจากอังกฤษ ญี่ปุ่นก็เคยใช้วิธีนี้ แต่รัฐธรรมนูญของญี่ปุ่นปัจจุบันให้แต่ละสภาเป็นผู้พิจารณาคดีเกี่ยวกับการตั้งของสมาชิกเอง (ปี ๒๔๑๔)

๓. ให้ศาลรัฐธรรมนูญหรือตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นผู้พิจารณา ฝรั่งเศส เยอรมัน และออสเตรเลียใช้ ศาลที่ว่าไม่ใช่ศาลยุติธรรม โดยมีเหตุผลว่าศาลธรรมดาไม่ควรจะมาพิจารณาในเรื่องนี้ เพราะเป็นเรื่องการเมืองความถูกต้องของการได้ตำแหน่งของสมาชิกสภาไม่ควรจะขึ้นอยู่กับศาลธรรมดา

แต่ถ้าจะให้สภาพิจารณาเองก็จะเข้ากับพวกของตัวจึงต้องมีศาลพิเศษขึ้น

๔. ให้ศาลเลือกตั้งหรือสภาควบคุมการเลือกตั้งชั้นสูงเป็นผู้พิจารณา อังกฤษ (ใช้แบบแรก) ตุรกี (ใช้แบบหลัง)

สำหรับกรณีของไทย พรบ. เลือกตั้ง ๒๕๒๒ กำหนดให้ศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดพิจารณา แล้วส่งให้ศาลฎีกาตัดสิน

จากตารางที่ ๔๔ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนตอบโต้คือเปอร์เซ็นต์สูงกว่าผู้ที่ไปลงคะแนน (๔๘.๑ : ๔๔.๓ : ๕๑.๓%)

ตารางที่ ๔๔ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความรู้อย่างเข้าใจ
ในเรื่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภท ๑ คือ

สมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร ประเภท คือ	ผู้ที่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ลงคะแนน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมาชิกวุฒิสภา	๑๒๔		๑๒๒		๑๔		๒๖๒	๓๘.๐
สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร ไม่ตอบ	๑๗๒	๕๑.๗	๑๔๑	๔๗.๘	๑๔	๕.๓	๓๒๗	๕๔.๙
	๓๖		๔๓		๓		๘๒	๑๒.๒
รวม	๓๓๒	๕๘.๓	๓๐๖	๔๕.๘	๓๑	๕.๙	๖๖๙	๑๐๐

การเลือกตั้งครั้งที่ ๑ เมื่อ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๗๖ รัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ กำหนดให้
ใช้ระบบสภาเดียว สมาชิกสภาผู้แทนประกอบด้วยประเภทแรก คือ สมาชิกผู้รับเลือก
ตั้งจากประชาชนและประเภทสองคือ สมาชิกซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง
ต่อมาการเลือกตั้งเมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๔๘๙ รัฐธรรมนูญกำหนดให้มี ๒ สภา
คือ สภาผู้แทนราษฎรกับวุฒิสภาหรือสภาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประเภทสอง (โดย
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งประเภทแต่งตั้งและเลือกตั้งเป็นผู้เลือกสมาชิกประเภทสอง
(สมาชิกสภาสูง) และการเลือกตั้งเมื่อ ๒๙ มกราคม ๒๔๙๑ รัฐสภาประกอบด้วย
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับสมาชิกวุฒิสภาและเช่นเดียวกัน รัฐธรรมนูญ ๒๔๙๑ กำหนด
ให้รัฐสภาประกอบด้วยวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร

"ความหมายของการเลือกตั้งและประวัติความเป็นมา," มติชน ๒ (๓๑
มีนาคม ๒๔๖๒), หน้า ๕.

จากตารางที่ ๕๔ สำหรับความรู้ความเข้าใจเรื่องนี้ ผู้ที่ไปลงคะแนนและ ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนมีเปอร์ เซนต์ระดับปานกลางแต่สูงกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน (๔๑.๗ : ๔๑.๓ : ๔๗.๘%)

ตารางที่ ๖๐ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ปัจจุบันสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ปัจจุบันสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทองสังกัดพรรคการเมือง	๑๒๗	-	๑๑๘	-	๗	-	๒๕๒	๓๖.๗
ไม่ทองสังกัดพรรคการเมือง	๑๘๐	๔๓.๘	๑๗๐	๔๓.๘	๒๗	๗๓.๑	๓๗๘	๕๕.๘
พรรคการเมือง	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่ตอบ	๒๖	-	๒๘	-	๓	-	๕๗	๘.๖
รวม	๓๓๓	๔๘.๓	๓๑๖	๕๕.๘	๓๗	๗๓.๑	๖๘๖	๑๐๐

ในช่วงการเลือกตั้งตั้งแต่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒ มาจนถึง ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ การลงสมัครรับเลือกตั้งไม่ทองสังกัดพรรคการเมือง คือ สมัครอิสระได้ เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายพรรคการเมืองออกมาใช้ทันทางที่

จากตารางที่ ๖๐ พบว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ ผู้ลงคะแนน ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนตอบได้ปานกลาง และใกล้เคียงกัน แต่ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนตอบได้เปอร์ เซนต์มากกว่า (๔๓.๘ : ๕๕.๑ : ๗๓%)

ตารางที่ ๖๑ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความรู้อย่างเข้าใจในเรื่อง
ปัจจุบันการลงบัตรเลือกตั้งผู้แทนราษฎร เป็นแบบ

ปัจจุบันการ ลงบัตรเลือก ตั้งผู้แทน ราษฎรเป็น แบบ	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ลงคะแนน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เปิดเผยแพร่	๖๑	—	๔๒	—	๗	—	๑๑๐	๑๐๐.๐
ลับ (คือ ต้องไปลง บัตรใน คูหาที่หาไว้ ไม่ตอบ	๒๖๓	๗๙.๐	๒๔๖	๗๗.๙	๒๘	๗๙.๗	๕๓๗	๗๙.๑
	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—	—
	๙	—	๑๘	—	๒	—	๓๐	๔.๓
รวม	๓๓๓	๘๘.๓	๓๑๖	๘๕.๘	๓๗	๙.๘	๖๘๖	๑๐๐

ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๖๑ มาตรา ๔๑ วรรค ๒ กำหนดว่า การเลือกตั้งให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ (คือไปลงคะแนนโดยไม่ต้องให้ผู้อื่นทราบและลงบัตรในคูหาที่หาไว้)

ปัจจุบันการลงเครื่องหมายใช้วิธีกาบาทอย่างเดียว ไม่ว่าจะ เป็นเครื่องหมายบวกหรือคูณ แต่จะต้องเป็นรูปกากบาท ซึ่งเป็นการเปลี่ยนการลงบัตรจากการฉีกบัตรหมายเลขปะลงบนกระดาษอีกแผ่นหนึ่ง ทำให้หัวคะแนนจับไม่ได้ว่าผู้ลงบัตรเลือกผู้สมัครหมายเลขใด ซึ่งหมายถึงว่าพรรคอะไร และการจะเอาหลักฐานมาขึ้นเงินค่าแรงก็เป็นไปไม่ได้ ทำให้ช่วยแก้เรื่องนี้ได้ "สะอาดสะอาด" และทำให้การลงคะแนนแบบลับมีผลเกิดขึ้น

จากตารางที่ ๖๑ ความรู้อย่างเข้าใจในเรื่องนี้ อยู่ในระดับสูงทั้งผู้ไปลงคะแนน ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนและผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ลงคะแนน โดยมีเปอร์เซ็นต์ใกล้เคียงกัน (๗๙.๐ : ๗๗.๙ : ๗๙.๗%)

ตารางที่ ๖๒ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความรู้ความเข้าใจในเรื่อง
อัตราส่วนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ คน ต่อราษฎร

อัตราส่วนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คนต่อราษฎร คน	ผู้ที่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ลงคะแนน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑๕๐,๐๐๐ คน	๑๔๗	๔๔.๑	๑๖๒	๕๑.๓	๑๒	๓๒.๔	๓๒๑	๔๗.๐
๑๐๐,๐๐๐ คน	๗๘	—	๕๗	—	๑๑	—	๑๔๖	๒๑.๒
๒๐๐,๐๐๐ คน	๒๖	๑๑.๑	๒๗	๘.๒	๐	๑๔	๔๓	๗.๗
๒๕๐,๐๐๐ คน	๗	—	๘	—	๓	—	๑๘	๒.๖
ไม่ตอบ	๗๔	—	๖๒	—	๑๑	—	๑๔๗	๒๑.๖
รวม	๓๓๓	๔๔.๓	๓๑๖	๔๕.๘	๓๗	๕.๔	๖๘๖	๑๐๐

รัฐธรรมนูญ ๒๕๒๑ กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทน ๑ คน ต่อราษฎร

๑๕๐,๐๐๐ คน กรณีเกินครึ่งคือ ๗๕,๐๐๐ คน ให้มีได้อีก ๑ คน

จากตารางที่ ๖๒ ความรู้ความเข้าใจเรื่องนี้ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนตอบได้ใน
จำนวนปานกลางและตอบได้จำนวนมากกว่าผู้ที่ไปลงคะแนนและผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ลงคะแนน

(๕๑.๓ : ๔๔.๑ : ๓๒.๔%)

ตารางที่ ๖๓ แสดงผู้ตราส่วนร้อยละของผู้ลงคะแนนกับจำนวนความรูความเข้าใจต่อการเลือกตั้งที่กล่าวมาจากรายที่ ๕๑ ถึง ๖๒

ตารางที่	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ลงคะแนน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๕๑	๒๐๖	๖๑.๔	๑๙๓	๖๑.๑	๒๒	๕๙.๕
๕๒	๒๓๓	๗๐.๐	๑๙๙	๖๓.๐	๒๕	๖๗.๖
๕๓	๑๘๔	๕๕.๓	๑๗๓	๕๕.๐	๒๓	๖๒.๒
๕๔	๕๕	๑๖.๕	๖๑	๑๙.๓	๑๒	๓๒.๔
๕๕	(๒๓๕)	๗๐.๖	๒๑๕	๖๘.๐	๒๓	(๘.๑)
๕๕	๒๑๖	๖๕.๙	๒๐๗	๖๕.๖	๒๐	๕๕.๑
๕๖	๑๙๘	๕๙.๕	๒๐๔	๖๕.๖	๒๑	๕๖.๘
๕๗	๑๕๒	๔๕.๖	๑๙๐	๖๐.๑	๑๕	๓๗.๘
๕๘	๑๕๑	๔๕.๓	๑๕๒	๔๘.๑	๑๙	๕๑.๓
๕๙	๑๗๒	๕๑.๗	๑๕๑	๔๗.๘	๑๙	๕๑.๓
๖๐	๑๘๐	๕๕.๑	๑๗๐	๕๓.๘	๒๗	๗๓.๐
๖๑	๒๖๓	๗๙.๐	๒๕๖	๗๗.๙	๒๘	๗๕.๗
๖๒	๑๕๗	๔๘.๑	๑๖๒	๕๑.๓	๑๒	๓๒.๔
จำนวนรวมผู้ตอบแต่ละข้อ	(๓๓๓)		(๓๙๖)		(๓๗)	
จำนวนคะแนนรวมที่ตอบแต่ละข้อ	๒๑๕๗ = ๕๕.๐		๒๑๐๘ = ๕๕.๖		๒๕๒ = ๕๕.๕	
จำนวนคะแนนรวมทั้งหมด	(๓๙๙๖)		(๓๗๕๒)		(๔๔๔)	

จากรายการที่ ๖๓ แสดงให้เห็นว่า ความรูความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง พิจารณาแล้วจะพบว่า เปอร์เซนต์รวมผู้ที่โหวตผู้ลงคะแนนมีความรูความเข้าใจต่อการเลือกตั้งระดับปานกลาง (๕๕.๐%) แต่อยู่ในระดับต่ำกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน (๕๕.๖%) และใกล้เคียงกับผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ลงคะแนน (๕๕.๕%)

จากข้อมูลตารางที่ ๖๓ จะพบว่า ความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง
ของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีเปอร์เซ็นต์รวมระดับปานกลาง ๔๔.๐% แต่อยู่ในระดับ
ต่ำกว่าผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิลงคะแนน (๔๔.๖%) และใกล้เคียงกับผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ลงคะแนน
(๔๔.๕%)

เมื่อเปรียบเทียบกับการวิจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนต่อการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลของเทศบาลขอนแก่นและมหาสารคาม เมื่อปี ๒๕๑๐
พบว่า ผู้ใช้สิทธิมีความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมกับหน่วยงานต่าง ๆ
ได้ดีกว่าผู้ไม่ใช้สิทธิ

ในเรื่องร้อยละรวมของระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งที่จะกล่าวต่อไป และโดยสรุปจากตารางที่ ๖๔ ถึงตารางที่ ๗๐ ปรากฏผลว่าระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง พบว่าผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งระดับปานกลาง (ตอบได้ ๔ ถึง ๕) มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (ตอบได้ ๐-๔, ๕-๑๒)

ระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งกับ เพศ อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษา อาชีพและการใช้สิทธิ
 ตารางที่ ๖๔ แสดงร้อยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง

เพศ	ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ		กลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๖๑	๑๖.๔	๒๔๕	๖๖.๔	๖๓	๑๖.๔	๓๗๓	๔๔.๑
หญิง	๖๑	๑๙.๒	๒๑๖	๖๘.๑	๔๐	๑๒.๖	๓๑๗	๔๔.๙
รวม	๑๒๒	๑๗.๗	๔๖๑	๖๗.๔	๑๐๓	๑๔.๙	๖๘๖	๑๐๐

$\chi^2 = ๒.๙๔๒๓๗$ ๒ Degrees of freedom = ๕.๙๙ Significance = ๐.๒๒๒๔๔

จากตารางที่ ๖๔ พบว่า ความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งระดับสูง (๕-๑๒) เพศชายมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า (๑๖.๔ : ๑๒.๖%)

ความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งระดับกลาง (๔-๕) เพศหญิง มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า (๑๙.๒ : ๑๖.๔%)

ความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งระดับต่ำ (๑-๔) เพศหญิง มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า (๑๙.๒ : ๑๖.๔%)

และจากตารางที่ ๖๔ เช่นกันพบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจ คือ ไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า χ^2 ที่

คำนวณได้นำไปเทียบค่า χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ ที่ ๐.๐๕

df = ๒ มีค่า ๔.๔๔ ตกอยู่ในเขตยอมรับสมมติฐาน (เพศที่ต่างกันน่าจะไม่มี ความแตกต่างในระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๖๔ แสดงร้อยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างระดับอายุกับระดับ ความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง

อายุ	ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ		กลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๒๐ - ๒๕ ปี	๓๒	๑๓.๓	๑๘๓	๗๕.๔	๒๖	๑๐.๔	๒๔๑	๓๕.๐
๒๖ - ๓๕ ปี	๕๑	๒๑.๔	๑๔๓	๖๐.๑	๔๔	๑๘.๕	๒๓๘	๓๕.๕
๔๐ ขึ้นไป	๓๔	๑๘.๖	๑๓๘	๖๕.๗	๓๓	๑๕.๗	๒๐๕	๓๐.๕
รวม	๑๒๒	๑๗.๗	๔๖๔	๖๗.๓	๑๐๓	๑๕.๔	๖๘๙	๑๐๐

$\chi^2 = ๑๔.๐๗๒๒๗$ Degrees of freedom = ๔.๔๔ Significance = ๐.๐๐๗๑ χ^2 ที่ระดับ ๕%

จากตารางที่ ๖๔ พบว่า ความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง ความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งระดับกลาง อายุ ๒๐-๒๕ ปี มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าระดับอื่น (๗๕.๔%)

ความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งระดับสูง อายุ ๒๖-๓๕ ปี มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าระดับอื่น (๑๘.๕%)

ความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งระดับต่ำ อายุ ๒๖-๓๕ ปี มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าระดับอื่น (๖๕.๗%)

และจากตารางที่ ๖๔ พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจ คือ อายุทำให้ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการเลือกตั้งต่างกัน เนื่องจากค่า χ^2 ที่คำนวณได้นำไปเปรียบเทียบกับค่า χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ ตารางที่ ๖๔ = ๐.๐๕ df=๔ มีค่า ๔.๔๔ ตกอยู่ในเขตไม่ยอมรับสมมติฐาน (อายุที่ต่างกันน่าจะไม่มี ความแตกต่างในระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๖๖ แสดงร้อยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างฐานะเศรษฐกิจสังคมกับระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง

ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม	ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ		กลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดี	๑๐	๒๒.๒	๒๔	๖๔.๔	๖	๑๓.๓	๔๐	๖.๖
ปานกลาง	๖๒	๑๖.๖	๒๖๒	๗๐.๒	๔๕	๑๓.๑	๓๖๙	๕๘.๑
พอเลี้ยงชีพ	๔๐	๑๖.๘	๑๔๔	๖๕.๑	๔๓	๑๘.๑	๒๒๗	๓๕.๗
ยากจน	๘	๒๖.๗	๑๘	๖๐.๐	๕	๑๓.๓	๓๐	๔.๘
รวม	๑๒๐	๑๗.๕	๔๖๔	๖๗.๖	๑๐๒	๑๕.๕	๖๘๖	

$\chi^2 = ๕.๖๗๔๘๔$ ๖ Degrees of freedom = ๑๒.๕๔ Significance = ๐.๕๖๐๕

χ^2 ที่ระดับ ๕% จากตารางที่ ๖๖ พบว่า
 ความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งระดับสูงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม
 พอเลี้ยงชีพ มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๑๘.๑%)
 ความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งระดับกลางฐานะทางเศรษฐกิจและ
 สังคมปานกลาง มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๗๐.๒%)
 ความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งระดับต่ำฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม
 ยากจน มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๒๖.๗%)

และจากตารางที่ ๖๖ พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจคือ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมไม่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า χ^2 ที่คำนวณได้นำไปเปรียบเทียบกับค่าที่ระดับมีนัยสำคัญ ที่ $\alpha = ๐.๐๕$ df = ๖ มีค่า ๑๒.๕๔ ตกอยู่ในเขตยอมรับสมมติฐาน (ฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่ต่างกันไม่มีความแตกต่างในระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง

ตารางที่ ๖๗ แสดงร้อยละ จำนวน และความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง

การศึกษา	ความรู้ความเข้าใจ		กลาง		สูง		รวม	
	ระดับตัว							
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	๘	๑๔.๐	๒๒	๒๕.๘	๑๒	๒๘.๖	๔๒	๖.๒
ประถม	๔๑	๒๐.๓	๑๓๓	๖๕.๘	๒๘	๑๓.๙	๒๐๒	๒๕.๘
ม.ศ. ๑-๕	๔๗	๒๓.๖	๑๓๐	๖๕.๓	๒๒	๑๑.๑	๑๙๙	๒๕.๘
กำลังศึกษาชั้น	๑๖	๑๑.๘	๑๐๓	๗๓.๖	๒๑	๑๕.๐	๑๔๐	๒๐.๗
มหาวิทยาลัยหรือ	+	—	—	—	—	—	—	—
อนุปริญญาตรี	+	—	—	—	—	—	—	—
จบปริญญาตรี	๕	๖.๕	๕๘	๗๕.๓	๑๘	๑๘.๒	๗๑	๑๑.๘
สูงกว่าปริญญาตรี	๑	๕.๘	๑๐	๕๘.๘	๖	๓๕.๓	๑๗	๒.๕
รวม	๑๑๘	๑๗.๘	๔๕๖	๖๗.๘	๑๐๓	๑๕.๒	๑๗๗	๑๐๐

$\chi^2 = ๓๐.๕๕๒๓๒$ Degrees of freedom = ๑๘.๓๑ Significance = ๐.๐๐๐๗

χ^2 ที่ระดับ ๕%

จากตารางที่ ๖๗ พบว่า ความรู้ความเข้าใจระดับสูง การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๒๘.๖%)

ความรู้ความเข้าใจระดับกลาง การศึกษาจบปริญญาตรี มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๗๓.๖%)

ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ การศึกษา ม.ศ. ๑-๕ มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๒๓.๖%)

และจากตารางที่ ๖๗ พบว่า การศึกษามีความสัมพันธ์ต่อความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งคือ การศึกษามีผลต่อความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง เนื่องจาก

ค่า X^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า X^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ ที่

$\alpha = .05$ df = ๑๐ ปีค่า ๑๘.๓๑ ตกอยู่ในเขตไม่ยอมรับสมมติฐานระดับการศึกษาที่ต่างกันไม่มีความแตกต่างในระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง

ตารางที่ ๖๘ แสดงร้อยละและจำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง

อาชีพ	ความรู้ความเข้าใจ ระดับต่ำ		กลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	๓๓	๒๑.๒	๑๐๒	๖๕.๔	๒๑	๑๓.๔	๑๕๖	๒๒.๘
ทำงานเอกชน	๑๒	๑๒.๔	๗๒	๗๔.๒	๑๓	๑๓.๔	๙๗	๑๔.๒
ทำงานส่วนตัว	๔๘	๒๒.๖	๑๓๒	๖๒.๓	๓๒	๑๕.๑	๒๑๒	๓๐.๙
นักศึกษา	๗	๖.๗	๘๑	๗๗.๙	๑๖	๑๕.๔	๑๐๔	๑๕.๒
แม่บ้าน	๑๕	๒๐.๕	๔๔	๖๗.๑	๕	๑๒.๓	๗๓	๑๐.๗
อื่น ๆ	๕	๑๑.๖	๒๗	๖๒.๘	๑๑	๒๕.๖	๔๓	๖.๓
รวม	๑๒๐	๑๗.๕	๕๖๓	๖๗.๖	๑๐๒	๑๕.๕	๖๘๕	

$X^2 = ๒๑.๓๗๘๘๘$ Degrees of freedom = ๑๘.๓๑ Significance = ๐.๐๑๘๖

จากตารางที่ ๖๘ พบว่า
ความรู้ความเข้าใจระดับสูง อาชีพอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมีเปอร์เซ็นต์
สูงกว่าประเภทอื่น (๑๕.๕%)

ความรู้ความเข้าใจระดับกลาง อาชีพนักศึกษา มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า
ประเภทอื่น (๑๕.๕%)

ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ อาชีพทำงานส่วนตัว มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า
ประเภทอื่น (๒๒.๖%)

และจากตารางที่ ๖๘ พบว่าอาชีพที่มีความสัมพันธ์ต่อความรู้ความเข้าใจ
ต่อการเลือกตั้งคือ อาชีพที่ผลต่อความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า

χ^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับ χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่มีค่า ๑๘.๓๑ ตกอยู่ในเขตไม่ยอมรับสมมติฐาน (อาชีพที่ต่างกันน่าจะไม่มี ความแตกต่างในระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๖๔ แสดงรายละเอียด จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างสัญชาติกับระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง

สัญชาติ	ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ		กลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไทย บัณฑิตสัญชาติไทย	๘๖	๑๖.๖	๓๖๐	๖๔.๕	๗๒	๑๓.๙	๕๑๘	๗๖.๒
ไทย บัณฑิตทางดาว	๓๔	๒๑.๐	๔๘	๖๐.๕	๓๐	๑๘.๕	๑๑๒	๒๓.๘
รวม	๑๒๐	๑๗.๖	๔๔๘	๖๗.๕	๑๐๒	๑๕.๐	๖๗๐	

$\chi^2 = ๑.๗๐๒๒๒$ & Degrees of freedom = ๔.๕๕ Significance = ๐.๗๕๐๓. χ^2 ที่ระดับ ๕%

จากตารางที่ ๖๔ พบว่า

ความรู้ความเข้าใจระดับสูงผู้มีบิดาท่างดาวมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าพวกอื่น (๑๘.๕%)

ความรู้ความเข้าใจระดับกลางผู้มีบิดาไทยมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าพวกอื่น (๖๔.๕%)

ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำผู้มีบิดาท่างดาวมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าพวกอื่น (๒๑.๐%)

และจากตารางที่ ๖๔ พบว่า สัญชาติไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งคือ สัญชาติไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจ เนื่องจากค่าที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับ χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่มีค่า ๕.๕๕ ตกอยู่ในเขตยอมรับสมมติฐาน (สัญชาติที่ต่างกันน่าจะไม่มี ความแตกต่างในระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๗๐ แสดงร้อยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สิทธิกับ ระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง

การใช้สิทธิ	ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ		กลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไปลงคะแนน	๖๑	๑๘.๓	๒๒๔	๖๗.๖	๔๗	๑๔.๑	๓๓๒	๔๘.๔
ไม่ได้ไป	๕๑	๑๖.๑	๒๑๔	๖๗.๗	๕๑	๑๖.๑	๓๑๖	๔๖.๑
ไปแต่ไม่ลงคะแนน	๘๘	๒๑.๖	๒๕	๖๗.๖	๔	๑๐.๘	๑๑๗	๑๖.๕
รวม	๑๙๙	๑๘.๕	๔๖๓	๖๗.๖	๑๐๒	๑๐.๕	๗๖๔	๑๐๐

$\chi^2 = ๑.๗๐๒๒๒$ Degrees of freedom = ๔.๔๔ Significance = ๐.๗๔๐๓
 χ^2 ที่ระดับ ๕%

จากตารางที่ ๗๐ พบว่า
 ความรู้ความเข้าใจระดับสูง ผู้ที่ไม่ได้ไปลงคะแนนมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๑๖.๑%)
 ความรู้ความเข้าใจระดับกลาง ผู้ที่ไม่ได้ไปลงคะแนนมีเปอร์เซ็นต์ใกล้เคียงกับประเภทอื่น (๖๗.๗%)
 ความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ ผู้ที่ไปแต่ไม่ลงคะแนนมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๒๑.๖%)

และจากตารางที่ ๗๐ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สิทธิกับระดับความรู้ความเข้าใจคือ การใช้สิทธิไม่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า χ^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ $= .๐๕$ df = ๔๔ มีค่า ๔.๔๔ ตกอยู่ในเขตยอมรับสมมติฐาน (การใช้สิทธิที่ต่างกันจะไม่มีความแตกต่างในระดับความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๗๑ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้ง
ในเรื่องการเลือกตั้งเมื่อ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒ ในเขตของท่านมี
ผู้แทนใดกี่คน

เมื่อ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒ ในเขตของ ท่านมีผู้แทนใด	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ไปแต่ไม่ลงคะแนน		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ
๓ คน	๑๒๓	๓๘.๑	๑๐๘	๓๔.๕	๑๓	๔๕.๘	๑	๐.๕	๒๕๔	๓๖.๘
๑ คน	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
๒ คน	๗๔	—	๑๒๔	—	๑๔	—	๒	—	๒๒๖	—
๔ คน	—	—	—	—	๑	—	—	—	—	—
ไม่ตอบ	๘๐	๑๑.๖	๘๓	—	๖	—	๑	—	๑๗๐	๒๔.๖
รวม	๓๓๓	๔๘.๓	๓๑๖	๓๔.๕	๓๓	๔๕.๘	๔	๐.๕	๖๘๐	๑๐๐

การเลือกตั้งเมื่อ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒ เขต ๘ ซึ่งได้แก่ เขตบางกอนน้อย
บางกอกใหญ่ มีผู้แทนได้ ๓ คน

การเลือกตั้งเมื่อ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๘ เขต ๘ ได้แก่ เขตบางกอนน้อย บางกอกใหญ่
มีผู้แทนได้ ๓ คน

จากตารางที่ ๗๑ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ที่ไปลงคะแนน ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน ผู้ที่ไป
แต่ไม่ลงคะแนน ตอบได้อยู่ในระดับต่ำ คำถามซึ่งผู้ให้ความสนใจโดยไปเลือกตั้ง เมื่อ
๒๒ เมษายน ๒๕๒๒ จะทราบก็ อยากรู้ก็จะพบว่าผู้ที่ไปลงคะแนนตอบได้ถูกต้องมากกว่า
ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนไม่มากนัก ขณะที่ในเทศบาลเมืองขอนแก่นและมหาสารคาม ผู้ไปใช้สิทธิ

เลือกตั้งสามารถระบุจำนวนที่ถูกต้องไ้มากกว่าผู้ไม่ไปใช้สิทธิถึง ร้อยละ ๓๕.๓๕ (คำถาม
 ทานผู้มีสิทธิเลือกผู้สมัครใดก็ตาม) เมื่อปี ๒๕๑๐

ตารางที่ ๗๒ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความสนใจของการเลือกตั้ง
 ในประเด็นที่กล่าวว่าผู้มีสิทธิไปลงคะแนนต้องมีอายุอย่างน้อย

ผู้มีสิทธิไป ลงคะแนน จะต้องมีอายุ อย่างน้อย	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ลงคะแนน		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ
๒๐ ปี	๒๓๘	๓๑.๕	๑๘๘	๒๓.๐	๒๘	๓๘.๘	๑		๔๖๕	๒๓.๓
๑๕ ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๔ ปี	๘๓		๘๓		๓		๓		๑๖๙	๒๓.๓
๒๕ ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่ตอบ	๑๒	-	๒๐	-	๑	-	๐		๓๒	๔.๖
รวม	๓๓๓	๔๘.๓	๓๑๖	๔๕.๘	๓๒	๕.๘	๔	๐.๕	๖๘๐	๑๐๐

ปัจจุบันผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๘๒ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี
 บริบูรณ์ในวันที่ ๑ มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง ข้าราชการจะใช้สิทธิใดต้องมีอายุ ๒๐ ปี
 เช่นกัน

การให้สิทธิแก่ผู้มีอายุ ๑๔ ปี ไคลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้น รัฐสภาของสหรัฐ
 ไคลงคะแนนเสียงประกาศให้สิทธิแก่คนอเมริกันอายุ ๑๔ ปีขึ้นไปเริ่มมาตั้งแต่ปี ๑๙๓๐
 (๓๘ รัฐและมีแนวโน้มจะไ้มากขึ้น) ทั้งการลงคะแนนเสียงและทางกฎหมาย

สำหรับความคิดว่าอายุ ๑๘ ปี ควรมีส่วนร่วมมีเหตุผลว่า

นักจิตวิทยาทางการศึกษา สรุปว่า คนเราจะมีเขี้ยวหรือปัญญาสมบูรณ์ในวัย ๑๖ ปี จากนั้นก็ไม่มีอะไรแตกต่างกันมากนัก นอกจากจะมีประสบการณ์ทำให้รอบรู้มากขึ้นกว่าเดิม

ดังนั้น อะไรก็ตามที่กระทบผลประโยชน์ของปวงชนหรือสวัสดิการอันพึงมีพึงได้ประชาชนหรือปวงชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

ส่วนความคิดที่ว่าอายุ ๑๘ ปี ไม่ควรมีส่วนร่วมมีเหตุผลว่า

เด็ก ๆ ขาดประสบการณ์ในการทำงานหรือไม่เข้าใจกลไกทางการเมือง ขอแกคือ เมื่อไม่เคยให้เด็กมีโอกาสสัมผัสจะรู้ได้อย่างไร

ขาดความรอบคอบหรือสุขุมพอที่จะไปรับผิดชอบอันสำคัญ แก่ได้ว่าทุกวันคนรุ่นนี้สามารถหาประสบการณ์จากสถาบันต่าง ๆ และการเข้ามายุ่อมจะใช้เหตุผลและวิชาการตลอดจนอุดมการณ์เพื่อชาติ

จากตารางที่ ๗๒ ในการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่าผู้ไปลงคะแนนตอຍได้ถูกต้องมากกว่า และนิคนอยกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน

ตารางที่ ๗๓ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้ง
ในเรื่องผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรต้องมีอายุ

ผู้มีสิทธิ รับเลือก ผู้ ตั้ง ต้องมี อายุ	ผู้ ที่ ไป ลง คะ แนน		ผู้ ที่ ไม่ ลง คะ แนน		ผู้ ที่ ไป แต่ ไม่ ลง คะ แนน		ไม่ ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ
๒๕ ปี	๑๒๘	๓๘.๘	๑๑๖	๓๖.๓	๑๖	๕.๒	๔		๒๖๔	๓๘.๓
๒๐ ปี	—	—	—	—	—	—	—		—	—
๓๐ ปี	๑๗๒		๑๗๔		๓๖		๔		๓๖๓	๓๕.๑
๓๕ ปี	—	—	—	—	—	—	—		—	—
ไม่ ตอบ	๓๓		๒๖		๑		๐		๕๙	๘.๖
รวม	๓๓๓	๔๘.๓	๓๑๖	๕๕.๘	๓๗	๕.๘	๔	๐.๕	๖๙๐	๑๐๐

สิทธิในการสมัครรับเลือกตั้ง ต้องมีอายุอย่างต่ำ ๒๕ ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๔

กรมล ทงชรมชาติ เห็นว่า ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร ควรจะมีอายุตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นระยะของวัยที่ควรจะมีส่วนร่วมในการ
แสดงความคิดเห็น หรือมีบทบาททางการเมืองได้ เนื่องจากเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้ว

จากตารางที่ ๗๓ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ที่ไปลงคะแนน ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน ผู้ที่ไป
แต่ไม่ลงคะแนน ตอบได้ในระดับต่ำ แต่ผู้ที่ไปลงคะแนนและผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนตอบ
ได้ในระดับสูงกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน

ตารางที่ ๗๔ แสดง ร้อยละและจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้งในเรื่องพรรคที่ใ้รับคะแนนสูงสุดในกรุงเทพฯ ในการเลือกตั้งเมื่อ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒

พรรคที่ใ้รับ คะแนนสูงสุด ในกรุงเทพฯ ในการเลือกตั้ง เมื่อ ๒๒ เม.ย. ๒๕๒๒	ผู้ใ้ไปลงคะแนน		ผู้ใ้ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ใ้ไปแต่ไม่ลงคะแนน		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ
ประชาธิปไตย	๒๕๘	๗๗.๗	๒๓๘	๗๙.๑	๒๕	๖๗.๖	๓		๕๒๓	๗๕.๕
ประชากรไทย	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ชาติไทย	๕๑	—	๕๕	—	๑๐	—	—	—	๑๑๖	๑๕.๑
กิจสังคม	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ไม่ตอบ	๓๒		๓๗		๒		๑		๗๒	๑๐.๕
รวม	๓๓๓	๘๘.๓	๓๑๖	๘๕.๘	๓๗	๕.๘	๔	๐.๕	๖๙๐	๑๐๐

พรรคที่ใ้รับคะแนนสูงสุดในกรุงเทพฯ ในการเลือกตั้ง เมื่อ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒ ได้แก่ พรรคประชากรไทย = ๘๐.๖๒% (๒๕๘ คน) พรรคกิจสังคม ๖.๒๕% (๒ คน) พรรคประชาธิปไตย = ๓.๑๓% (๑ คน)

ส่วนการเลือกตั้งเมื่อ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๘ พรรคประชาธิปไตยใ้รับเลือกตั้งในกรุงเทพมหานคร ถึง ๒๓ คน จาก ๒๖ คน^๑

^๑ ชัยอนันต์ สมุทวณิช, อ้างแล้ว, หน้า ๘๖.

จากตารางนี้พบว่าผู้ที่ไปลงคะแนนตอบไ้มากกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน

ตารางที่ ๗๕ แสดง รอยละ และจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้ง
ในเรื่องการเลือกตั้งครั้งนี้มีผู้สมัครกี่คน

การเลือกตั้ง ครั้งนี้มีผู้ สมัคร	ผู้ที่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ลงคะแนน		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ			จำนวน	รอยละ
๑๔ คน	๑๒๐	๓๖.๐	๘๔	๒๖.๖	๑๒	๓๖.๔	๑		๒๑๗	๓๑.๔
๑๑ คน	—	—	—	—	—	—	—		—	—
๑๒ คน	๑๒๒	—	๑๔๐	—	๑๖	—	๒		๒๘๐	๔๐.๖
๑๓ คน	—	—	—	—	—	—	—		—	—
ไม่ตอบ	๕๑	—	๕๒	—	๕	—	๑		๑๕๓	๒๘.๐
รวม	๓๓๓	๔๘.๓	๓๑๖	๔๕.๘	๓๓	๕.๔	๔	๐.๕	๖๘๐	๑๐๐

การเลือกตั้งครั้งนี้มีผู้สมัคร ๑๔ คน ได้แก่ (๑) พล.ร.อ. สนิธิ บุญยะชัย
(๒) นายเวหน โคมลรัฐิติ (๓) นายวิโรจน์ ณ บางช้าง (๔) นางพรรณดิพา วัชรโบล
(๕) นายกวีสักดิ์ เหมะภูมิ (๖) นายประยูร ภมรศิริ (๗) นายไฉย สุวรรณดีค
(๘) นายอุฤทธิ์ บุนนาค (๙) นายประเสริฐ ขลิบทอง (๑๐) นายประเมษฐ์ อ่ำไพ
(๑๑) นายทวีศักดิ์ สิงเคราะห์ราษฎร์ (๑๒) นางสาวกฤษณา สยามเนตร
(๑๓) นายสมพงษ์ พูลทวีสุข (๑๔) นายเมธี พูนบัวเพ็ญ

จากตารางที่ ๗๕ ปรากฏผลว่าผู้ที่ไปลงคะแนนตอบไ้มากกว่าและผิคน
น้อยกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนส่วนผู้ที่ไปแต่ไม่ลงคะแนน ตอบไ้มากกว่าผู้ที่ไม่ไปลง
คะแนน แต่ผิคนใกล้เคียงกับผู้ไปลงคะแนน

ตารางที่ ๗๖ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้งใน
ประเด็นที่กล่าวว่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๘ ไค้แก
(ผู้แทนราษฎรคนปัจจุบัน)

สมาชิกสภาผู้แทน เขต ๘ คนปัจจุบัน ไค้แก	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ไม่ไปลง คะแนน		ผู้ที่ไปแต่ไม่ ลงคะแนน		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ
นายสมชาติ ศรีพนา	๒๘๓	๘๕.๐	๒๓๕	๗๔.๓	๓๑	๘๓.๘	๓		๕๕๒	๘๐.๐
พล. ร.อ. สนั่น บุญชัย	๒๘๓	๘๕.๐	๒๓๕	๗๔.๓	๓๑	๘๓.๘	๓		๕๕๒	๘๐.๐
นายบรรณศักดิ์ เทพาคำ	—	—	—	—	—	—	—		—	—
นายสมชาติ ศรีพนา	—	—	—	—	—	—	—		—	—
นายเมธีรินทร์ พันธุ์ปนา	๑๘	๕.๗	๕๒	๑๓.๒	๒	๕.๘	๐		๗๘	๑๐.๗
นายบรรณศักดิ์ เทพาคำ	—	—	—	—	—	—	—		—	—
ไม่ตอบ	๓๑	—	๓๘	—	๘	—	๑		๖๘	๙.๓
รวม	๓๓๓	๘๘.๓	๓๑๖	๘๕.๘	๓๗	๕.๘	๘	๐.๕	๖๘๐	๑๐๐

และจากตารางที่ ๗๖ นี้ปรากฏว่า ผู้ที่ไปลงคะแนน ผู้ที่ไปแต่ไม่ลงคะแนน ตอบ
ไค้ถูกต้องมากกว่า และมีคนน้อยกว่า ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน

ตารางที่ ๗ แสดง รอยละ และจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้งใน
ประเด็นที่ว่า การเลือกตั้ง เมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ เพื่อเลือกแทน

การเลือกตั้ง เมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ เพื่อเลือกแทน	ผู้ที่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลง คะแนน		ผู้ที่ไปแต่ไม่ ลงคะแนน		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ
นายเมรินทร์ พินิจบุบผา	๒๑๓	๖๔.๐	๑๓๕	๕๕.๔	๒๑	๕๖.๘	๓		๔๑๒	๕๙.๗
นายสมชาติ ศรีพิมา	๒๓	-	๕๓	-	๓	-	๐		๗๙	-
นายบรรดศักดิ์ เทพาคำ	-	-	-	-	-	-	-		-	-
ไม่ตอบ	๙๗	-	๘๘	-	๑๓	-	๑		๑๙๙	๒๘.๓
รวม	๓๓๓	๘๘.๓	๓๑๖	๕๕.๘	๓๗	๕.๘	๔	๐.๕	๖๙๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๗ นี้ ปรากฏว่าผู้ที่ไปลงคะแนนและผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนตอบ
ได้ถูกต้องมากกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนและตอบผิดน้อยกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน

ตารางที่ ๗๘ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้งใน
ประเด็นที่ว่า การเลือกตั้งซ่อมต้องมีภายในกี่วัน

การเลือกตั้ง ซ่อมต้องมี ภายในกี่วัน	ผู้ที่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ลงคะแนน		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๓๐ วัน	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
๔๕ วัน	๑๖๐	—	๑๖๓	—	๑๗	—	๒	๔๘๒	๔๙.๕	
๖๐ วัน	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
๙๐ วัน	๑๑๕	๓๘.๕	๙๘	๓๑.๓	๑๓	๓๕.๑	๑	๒๒๘	๓๓.๐	
ไม่ตอบ	๕๘	—	๕๘	—	๗	—	๑	๑๒๐	๑๗.๕	
รวม	๓๓๓	๔๘.๓	๓๑๖	๕๕.๘	๓๗	๕.๘	๔	๗๐๕	๓๓.๓	๑๐๐

ตามรัฐธรรมนูญ กำหนดให้มีการเลือกตั้งซ่อม ภายใน ๙๐ วัน (เริ่มนับตั้งแต่วันที่
๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๓)

ตารางที่ ๗๘ กรณีผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนและผู้ที่ไม่ลงคะแนนตอบได้ถูกต้องกว่า
ทั้งตอบผิดคนน้อยกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน

ตารางที่ ๗๘ แสดง รอยละและจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้งใน
ประเด็นที่กล่าวว่าเวลาที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง

เวลาที่สามารถ ไปใช้สิทธิวัน เลือกตั้ง	ผู้ที่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไปแต่ไม่ลงคะแนน		ไม่ตอบ	รวม	
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ		จำนวน	รอยละ
๘.๐๐-๑๕.๐๐	๑๒๓	๓๓.๐	๘๘	๒๓.๘	๑๖	๔.๒	๑	๒๒๘	๓๓.๐
๘.๓๐-๑๖.๓๐	—	—	—	—	—	—	—	—	—
๘.๓๐-๑๕.๐๐	๑๘๓	—	๑๘๓	—	๑๓	—	๒	๓๘๙	๕๖.๘
๘.๐๐-๑๖.๓๐	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ไม่ตอบ	๒๓	—	๕๑	—	๘	—	๑	๘๓	๑๐.๖
รวม	๓๓๓	๔๘.๓	๓๑๖	๕๕.๘	๓๗	๕.๘	๔	๖๘๐	๑๐๐

เวลาที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง จะพบแผนประชาสัมพันธ์ไค้ทั่วไป
และจากค่ากล่าวประชาสัมพันธ์ที่ว่า ๒ โมงเช้า ถึง ๓ โมงเย็น

จากตารางที่ ๗๘ ปรากฏผลว่า กรณีผู้ไปลงคะแนน ผู้ที่ไปแต่ไม่ลงคะแนน
ตอบไค้ในระคัยไม่สูงแต่ยังมากกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน

ตารางที่ ๔๐ แสดง ร้อยละ และ จำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้งใน
ประเด็นที่กล่าวว่าการเลือกตั้งครั้งนี้ (๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔) ผู้ได้รับ
เลือกตั้ง จะอยู่ในตำแหน่ง

การเลือกตั้ง ครั้งนี้ (๘ ก.พ. ๒๕๒๔) ผู้ได้รับ เลือกตั้ง จะอยู่ ในตำแหน่ง	ผู้ที่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ ลงคะแนน		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ
เป็นเวลาเต็ม	๖๔	๑๙.๒	๖๐	๑๙.๐	๓	๘.๑	๐	-	๑๒๗	๑๘.๕
จำนวน ๔ ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เฉพาะเวลาที่ เหลืออยู่	๒๔๑	๗๒.๕	๒๒๐	๖๙.๖	๓๑	๘๓.๘	๕	๐.๘	๔๕๖	๗๑.๕
ไม่ตอบ	๒๘	-	๓๖	-	๓	-	๐	-	๖๗	๙.๗
รวม	๓๓๓	๘๘.๓	๓๑๖	๘๕.๘	๓๗	๙.๕	๕	๐.๕	๖๙๐	๑๐๐

การเลือกตั้งซ่อม ผู้ได้รับเลือกตั้ง จะอยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับระยะเวลาที่คง
เหลืออยู่

จากตารางที่ ๔๐ ปรากฏว่าผู้ที่ไปลงคะแนนและผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ลงคะแนนตอบ
ได้ในจำนวนมากกว่าครึ่ง และตอบไ้มากกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน

ตารางที่ ๘๑ แสดง รอยละ และ จำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้งใน ประเด็นที่กล่าวว่า การดำรงตำแหน่ง ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีวาระ

การดำรง ตำแหน่ง ของ สมาชิกสภา ผู้แทน มีวาระ	ผู้ที่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ ลงคะแนน		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ			จำนวน	รอยละ
๒ ปี	๒๘๘	๘๖.๘	๒๘๖	๘๗.๘	๓๕	๘๘.๖	๓		๕๙๓	๘๓.๐
๔ ปี	๘	—	๑๗	—	๑	—	๐		๒๖	๓.๙
๖ ปี	๘	—	๓๑	—	๐	—	๑		๔๐	๕.๘
ไม่ตอบ	๒๗	—	๒๒	—	๑	—	๐		๕๐	๗.๒
รวม	๓๓๓	๘๘.๓	๓๑๖	๘๕.๘	๓๗	๕.๘	๔	๐.๕	๖๘๐	๑๐๐

อายุของสภาผู้แทนราษฎรมีกำหนดคราวละ ๔ ปี นับแต่วันเลือกตั้ง (รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๘)

การกำหนดระยะเวลาดำรงตำแหน่ง เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้พิจารณาผล การทำงานของผู้ได้รับเลือกตั้ง การกำหนดระยะเวลาอาจจะไม่ให้หมายความว่าคุณค่าที่ได ้รับเลือกตั้งจะอยู่ในตำแหน่งใดก็ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ก็ได้ กล่าวคือ อาจถูกเพิกถอนหรือ ถูกบังคับให้ลาออก ซึ่งในเรื่องนี้ การปกครองระบอบประชาธิปไตย ได้เปิดโอกาสให้ ประชาชนมีสิทธิกระทำได้ ถ้าปรากฏว่าเกิดความไม่พอใจภายหลังที่ได้ออกเสียงลงคะแนน เลือกตั้งแล้ว

การกำหนดระยะเวลา ๔ ปี เพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปโดยเรียบร้อยและต่อเนื่อง
อย่างไรก็ตาม ความเห็นของการเปิดโอกาสให้มีการเลือกตั้งทุก ๒ ปี คือ จะทำให้เป็น
การกระตุ้นประชาชนให้สนใจการเลือกตั้ง และจะทำให้ไม่กล้าที่จะทำการแบบเจ้าบุญทุ่ม

จากตารางที่ ๔๑ ปรากฏว่าผู้ที่ไปลงคะแนน และผู้ที่ไปแต่ไม่ลงคะแนน
ตอบไข้อย่างถูกต้องมากกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน

ตารางที่ ๔๒ แสดงร้อยละและจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้งใน
ประเด็นที่กล่าวว่าเหตุที่ท่านไปฟังการหาเสียง

เหตุที่ท่านไป ฟังการหาเสียง	ผู้ที่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไปแต่ไม่ ลงคะแนน		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ
บังเอิญ	๔๔		๖๖		๒		๐		๓๒๕	๘๖.๑
มีผู้เชิญชวน	๓๐		๓๖		๒		๑		๖๔	๑๐.๐
ตั้งใจไปฟัง	๒๐๑	๖๐.๔	๔๓	๒๗.๔	๒๔	๗๘.๔	๒		๑๑๒	๑๖.๒
ไม่ตอบ	๕๘		๑๒๑		๔		๑		๑๘๔	๒๖.๖
รวม	๓๓๓	๔๘.๓	๓๑๖	๕๕.๘	๓๓	๕.๔	๔	๐.๕	๖๘๐	๑๐๐

ความสำคัญของการไปฟังการหาเสียงจะกล่าวต่อไป

จากตารางที่ ๔๒ ปรากฏว่าผู้ที่ไปลงคะแนน และผู้ที่ไปแต่ไม่ลงคะแนนตั้งใจ
ไปฟังมากกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน

ตารางที่ ๘ แสดง ร้อยละ และ จำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้งใน
ประเด็นที่กล่าวว่าปัจจุบันพรรคการเมืองมีลักษณะ เป็น

ปัจจุบันพรรค การเมืองมี ลักษณะ เป็น	ผู้ที่ไม่ลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ ลงคะแนน		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มการเมือง	๑๓๘	๕๓.๕	๑๓๘	๕๕.๑	๒๓	๒๒.๒	๒		๓๓๓	๕๔.๖
พรรคการเมือง	๑๒๖		๙๕		๑๐		๒		๒๓๓	๓๓.๖
ไม่ตอบ	๒๙		๕๘		๕		๐		๘๑	๑๑.๘
รวม	๓๓๓	๕๘.๓	๓๑๖	๕๕.๘	๓๘	๕.๕	๔	๐.๕	๖๘๐	๑๐๐

พรรคการเมืองในช่วงรัฐธรรมนูญ ๒๕๒๑ เป็นต้นมา มีลักษณะเป็นกลุ่มการเมือง
เนื่องจากยังไม่มีพระราชบัญญัติพรรคการเมือง จนกระทั่งมิถุนายน ๒๕๒๔ จึงมีพระราชบัญญัติ
พรรคการเมือง*

อย่างไรก็ตาม พรรคการเมือง ไม่มีสภาพเป็นพรรคการเมืองที่แท้จริง คือ
ไม่มีรากฐานของประชาชนหนุน ไม่มี ความต่อเนื่องในการต่อสู้ทางการเมืองเพื่อประชาชน
มีสภาพเป็นเพียงกลุ่มผู้ใคร่เปรียบสังคม และต้องการรักษาสถานะของกลุ่มคนไว้เท่านั้น
พรรคการเมืองจะเป็นที่ศรัทธาของประชาชนหรือไม่ในอนาคตอยู่ที่นักการเมืองทุกคนจะ
ต้องร่วมกันแก้ไขและดำเนินการให้ถูกต้อง ไม่ใช่สร้างพรรคการเมืองเพื่อประโยชน์แก่
คนและพวกพ้อง

* รายละเอียดเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติพรรคการเมือง

พรรคการเมืองที่จดทะเบียนพรรคมีจำนวนมากมาตลอด เช่น ปี ๒๕๐๐ มี ๑๗ พรรค ปี ๒๕๑๒ มี ๑๔ พรรค ปี ๒๕๑๔ เป็นต้นมามีมากกว่า ๑๐ พรรค

จากตารางที่ ๔๓ ในการวิจัยครั้งนี้ปรากฏชัด คือ ผู้ที่ไปลงคะแนน ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน ตอบไคร่ค้ำจำนวนปานกลาง และผู้ที่ไปลงคะแนนตอบไคร่ค้ำจำนวนมากกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนเล็กน้อย

ตารางที่ ๔๔ แสดงร้อยละและจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้งในประเด็นที่กล่าวหาว่าประธานสภาผู้แทนราษฎร คือ

ประธานสภาผู้แทน (ปัจจุบัน) คือ	ผู้ที่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	๑๑๔	๓๔.๒	๑๐๖	๓๓.๕	๑๔	๓๗.๘	๑	๐.๔	๒๓๕	๓๔.๑
พล.อ.อ.हरิน หงสกุล	๑๖๖		๑๓๗		๑๘		๓		๓๒๔	๔๗.๐
นายอุทัย พิมพ์ใจชน	๑๒		๔		๑		๐		๒๒	๓.๒
ไม่ตอบ	๔๑		๘๔		๔		๐		๑๐๙	๑๕.๘
รวม	๓๓๓		๓๑๖		๓๗		๔		๖๙๐	๑๐๐

ปัจจุบันประธานวุฒิสภา เป็นประธานรัฐสภา ซึ่งไคร่ค้ำ พล.อ.อ.हरิน หงสกุล ส่วนประธานสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นรองประธานรัฐสภา คือ นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ ส่วน นายอุทัย พิมพ์ใจชน เป็นอดีตรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

จากตารางที่ ๔๔ ในการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า ผู้ที่ไปลงคะแนน ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนตอบไคร่ค้ำจำนวนน้อย และผู้ที่ไปลงคะแนน และผู้ที่ไปลงคะแนนตอบไคร่ค้ำจำนวนมากกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน

ตารางที่ ๔๕ แสดง ร้อยละและจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้งใน ประเด็นที่กล่าวว่า พรรคที่ใคร่เลือกตั้ง เขามาในสภามากที่สุดอาจจะ ไม่ได้เป็นรัฐบาลก็ได้

พรรคที่ใคร่เลือกตั้ง เขามาในสภามากที่สุดอาจจะไม่ได้เป็นรัฐบาลก็ได้	ผู้ที่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไปแต่ไม่ลงคะแนน		ไม่ตอบ	รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ
ถูก	๒๒๗	๖๘.๒	๒๑๑	๖๖.๘	๒๕	๖๗.๖	๓	๘๖๖	๖๗.๕
ผิด	๗๖		๗๔		๑๑		๑	๑๖๒	๒๓.๕
ไม่ตอบ	๓๐		๓๑		๑		๐	๖๒	๘.๙
รวม	๓๓๓		๓๑๖		๓๗		๔	๖๕๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔๕ นี้ ปรากฏว่าผู้ที่ไปลงคะแนนตอบได้มากกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนเล็กน้อย

ตารางที่ ๘ แสดง ร้อยละและจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้งใน ประเด็นที่กล่าวว่าการเลือกตั้งครั้งนี้ใช้งบประมาณเพื่อดำเนินการ การ เลือกตั้งประมาณกี่ล้านบาท

การเลือกตั้งครั้งนี้ ใช้งบประมาณเพื่อ ดำเนินการเลือกตั้ง ประมาณ	ผู้ที่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ ลงคะแนน		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๒ ล้านบาท	๑๐๘	๓๑.๒	๑๐๒	๓๒.๓	๑๖	๕๓.๒	๑	๐.๕	๒๒๗	๓๒.๓
๑ ล้านบาท	๑๑๑		๑๐๕		๑๖		๑		๒๓๓	๓๒.๓
๓ ล้านบาท										
ไม่ตอบ	๑๑๘		๑๐๘		๕		๒		๒๓๔	๓๓.๕
รวม	๓๓๗		๓๑๖		๓๗		๔		๖๙๐	๑๐๐

การเลือกตั้งครั้งนี้ใช้งบประมาณเพื่อดำเนินการเลือกตั้ง ๒,๑๒๒,๘๙๐ บาท โดยกรมการปกครองจัดสรรให้เป็นเงิน ๘๖๓,๕๕๑ บาท กรุงเทพมหานครอนุมัติให้ใช้เงิน สํารองจ่ายรวม ๘๐๖,๓๓๖ บาท กรุงเทพมหานครอนุมัติให้ยืมเงินสะสม ๔๕๙,๑๑๓ บาท

การเลือกตั้งซ่อม ปกติจะใช้งบประมาณ ๒ ล้านบาท ส่วนการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒ เฉพาะรัฐบาลใช้จ่ายเงินมากกว่า ๑๖๕ ล้านบาท ไม่รวมกับ

๑ พรศกคี่ นองแฉว, อางแฉว, หน้า ๘๑.

ค่าใช้จ่ายในการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และเฉพาะในกรุงเทพฯ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง เมื่อ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๒ รวม ๑๒,๙๘๒,๑๔๓.๒๔ บาท ส่วนการเลือกตั้งเมื่อปี ๒๕๑๘ ใช้จ่ายเงินประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท และเงินจากผู้สมัครรับเลือกตั้งรวมประมาณ ๕๕๐ ล้านบาท รวม ๖๕๐ ล้านบาท สำหรับค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนจะเกิน ๓๕๐,๐๐๐ บาทไม่ได้ งบประมาณที่ใช้จ่ายจำนวนมากดังกล่าว เนื่องจากการตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้งดังที่กล่าวในเรื่องการเลือกตั้ง ส่วนค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งกำหนดไว้เพื่อป้องกันผู้ใช้เงินทุ่มเนื่องจากเงินเป็นปัจจัยประการหนึ่งที่สำคัญที่สามารถสร้างอำนาจบารมีได้ อย่างไรก็ตาม การป้องกันเรื่องนี้ยังมีปัญหาอยู่

ค่าใช้จ่ายในการสมัครรับเลือกตั้งนั้นมีความสำคัญมาก เพราะถ้าผู้สมัครรับเลือกตั้งเข้ามาโดยใช้จ่ายเงินจำนวนมาก ย่อมจะมีผลกระทบภายหลังอันมีผลเสียต่อระบบรัฐสภา

จากตารางที่ ๘ ปรากฏผลในการวิจัยครั้งนี้ว่า ผู้ที่ไปลงคะแนน ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน ผู้ที่ไปแต่ไม่ลงคะแนนตอบได้ในจำนวนค่อนข้างต่ำและอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน

ตารางที่ ๘๗ แสดงร้อยละและจำนวนสรุปรวมของผู้ลงคะแนนกับความสนใจต่อการเลือกตั้ง
จากตารางที่ ๗๑ ถึงตารางที่ ๘๖

ตารางที่	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ลงคะแนน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๗๑.	๑๒๓	๓๘.๑	๑๐๙	๓๔.๕	๑๓	๔๕.๙
๗๒.	๒๓๘	๗๑.๕	๑๙๙	๖๓.๐	๒๙	๙๒.๔
๗๓.	๑๒๘	๓๘.๔	๑๑๖	๓๖.๗	๑๖	๕๓.๒
๗๔.	๒๕๙	๗๙.๗๘	๒๓๔	๗๔.๑	๒๕	๖๙.๖
๗๕.	๑๒๐	๓๖.๐	๘๔	๒๖.๖	๑๒	๓๖.๔
๗๖.	๒๘๓	๘๕.๐	๒๓๕	๗๔.๓	๓๑	๘๓.๘
๗๗.	๒๑๓	๖๕.๐	๑๗๕	๕๕.๔	๒๑	๕๖.๘
๗๘.	๑๕๕	๓๘.๕	๙๙	๓๑.๓	๑๓	๓๕.๑
๗๙.	๑๒๓	๓๗.๐	๘๘	๒๗.๘	๑๖	๕๓.๒
๘๐.	๒๔๑	๗๒.๔	๒๒๐	๖๙.๖	๓๑	๘๓.๘
๘๑.	๒๘๙	๘๖.๘	๒๕๖	๗๙.๘	๓๕	๙๔.๖
๘๒.	๒๐๑	๖๐.๔	๙๓	๒๙.๔	๒๙	๘๘.๔
๘๓.	๑๗๘	๕๓.๕	๑๗๔	๕๕.๑	๒๓	๖๖.๒
๘๔.	๑๑๔	๓๔.๒	๑๐๖	๓๓.๕	๑๔	๓๗.๘
๘๕.	๒๒๗	๖๘.๒	๒๑๑	๖๖.๘	๒๕	๖๙.๖
๘๖.	๑๐๔	๓๑.๒	๑๐๒	๓๒.๓	๑๖	๕๓.๒
จำนวนรวมผู้ที่ตอบ แต่ละข้อ	(๓๓๓)		(๓๑๖)		(๓๗)	
จำนวนคะแนนรวม ที่ตอบไคของ ๑๖ ข้อ $๓๑๐๗ = ๕๔.๙$			$๒๖๕๓ = ๘๔.๔$		$๓๓๘ = ๕๓.๗$	
จำนวนคะแนนรวม ทั้งหมด	(๕๖๖๑)		(๕๓๗๒)		(๖๒๙)	

จากข้อมูลดังกล่าวทั้ง ๑๒ ข้อในตารางที่ ๘๗ จะพบว่าผู้ที่ไปใช้สิทธิลงคะแนน มีความสนใจต่อการเลือกตั้งแม่จะไม่สูงมาก แต่มีระดับที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิลงคะแนน ส่วนผู้ที่ไปใช้สิทธิ แต่ไม่ไ้ลงคะแนนมีระดับความสนใจใกล้เคียงกับผู้ไปใช้สิทธิลงคะแนน

(๕๔.๘, ๔๙.๔, ๕๓.๗)

ความสนใจต่อการเลือกตั้งกับการใช้สิทธิ

ศูนย์วิจัยของมหาวิทยาลัยมิชิแกน พบว่า ผู้ที่สนใจการเมืองมักจะมีแนวโน้มที่จะเข้ามีส่วนร่วมในทางการเมืองมากกว่าผู้ไม่สนใจ

การให้ความสนใจในเรื่องการเมืองโดยทั่วไป เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ หรือ ฟังข่าว หรือดูโทรทัศน์ในเรื่องหรือรายการอันให้ความรู้ทางการเมือง ฟังการอภิปราย เกี่ยวกับการเมือง เป็นสมาชิกของกลุ่มการเมือง เป็นสมาชิกของพรรคการเมือง แม้กระทั่งการพูดคุยกับเพื่อนฝูงตามร้านน้ำชา กาแฟ ที่นับว่าเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในเรื่องการเมืองอันมีส่วนช่วยให้คนมีความคิดกว้างขวางขึ้น สิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นทักษะอย่างยิ่งในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะจำทำให้ประชาชนไม่มองอะไรในวงแคบ ๆ ไม่ตกเป็นเครื่องชกของผู้นิโคโดยง่าย

ความสนใจต่อการเลือกตั้งจะพิจารณาจากการติดตามเพื่อรับข่าวสารทางการเมือง (ซึ่งเป็นกรณีทั่วไปที่ใกล้เคียงปัจจุบัน) และเพื่อรักษาสีทธิเลือกตั้ง โดยจะพิจารณาจากคำถาม คือ

ระดับความสนใจต่อการเลือกตั้งกับปัจจัยเรื่องเพศ อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจสังคม การศึกษา อาชีพและการใช้สิทธิ

จากตารางรวม (ตารางที่ ๔๔ ถึงตารางที่ ๔๕) ที่จะกล่าวต่อไป พบว่า ผู้มีความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับปานกลาง (ตอบได้ ๗-๑๑ ข้อ) มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (ตอบได้ ๐-๖, ๑๒-๑๖)

ตารางที่ ๔๔ แสดงร้อยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง

เพศ	ความสนใจต่อการเลือกตั้ง ระดับต่ำ (๐-๖) จำนวน ร้อยละ		กลาง (๗-๑๑) จำนวน ร้อยละ		สูง (๑๒-๑๖) จำนวน ร้อยละ		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
ชาย	๘๐	๒๑.๔	๒๑๕	๕๗.๖	๗๘	๒๐.๔	๓๗๓ ๕๔.๑
หญิง	๑๐๒	๓๒.๒	๑๘๒	๕๗.๔	๓๓	๑๐.๔	๓๑๗ ๔๔.๔
รวม	๑๘๒	๒๖.๔	๓๙๗	๕๗.๔	๑๑๑	๑๖.๑	๖๙๐ ๑๐๐

$X^2 = ๑๔.๒๒๗๓๗$ ๒ Degrees of freedom = ๔.๔๔ Significance = ๐.๐๐๐๑, X^2 ที่ระดับ ๕%

จากตารางที่ ๔๔ พบว่า

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับสูงเพศชายมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าเพศหญิง (๒๐.๔ : ๑๐.๔%)

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับกลางเพศชายมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าเพศหญิง (๕๗.๖ : ๕๗.๔%)

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับต่ำเพศหญิงมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าเพศชาย (๓๒.๒ : ๒๑.๔%)

และจากตารางที่ ๔๕ พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับความสนใจ คือ เพศมีผลต่อระดับความสนใจในการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า X^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า X^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ $\alpha = .๐๕$ df = ๒ มีค่า ๕.๙๙ ตกอยู่ในเขตไม่ยอมรับสมมติฐาน (เพศที่ต่างกันน่าจะไม่มี ความแตกต่างในระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๔๔ แสดงร้อยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างระดับอายุกับความสนใจ
ต่อการเลือกตั้ง

อายุ	ความสนใจต่อการเลือกตั้ง ระดับต่ำ		กลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๒๐ - ๒๕ ปี	๔๗	๑๙.๕	๑๓๖	๕๖.๕	๕๘	๒๕.๑	๒๔๑	๓๕.๐
๒๖ - ๓๕ ปี	๖๖	๒๗.๗	๑๔๔	๖๐.๕	๒๘	๑๑.๘	๒๓๘	๓๕.๕
๔๐ ขึ้นไป	๖๕	๓๒.๕	๑๑๗	๕๕.๗	๒๔	๑๑.๘	๒๑๐	๓๐.๕
รวม	๑๗๘	๒๖.๕	๓๙๗	๕๗.๖	๑๑๐	๑๖.๐	๖๘๕	๑๐๐

$\chi^2 = ๒๓.๕๘๔๘$ Degrees of freedom = ๔.๕๘ Significance =
๐.๐๐๐๑ χ^2 ที่ระดับ ๕%

จากตารางที่ ๔๔ พบว่า
ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับสูงอายุ ๒๐-๒๕ มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า
กลุ่มอื่น (๒๕.๑ : ๑๑.๘ : ๑๑.๘%)
ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับกลางอายุ ๒๖-๓๕ มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า
กลุ่มอื่น (๖๐.๕ : ๕๖.๕ : ๕๕.๗%)
ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับต่ำอายุ ๔๐ ขึ้นไป มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า
กลุ่มอื่น (๒๗.๗ : ๑๙.๕ : ๓๒.๕%)

และจากตารางที่ ๔๔ พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับความสนใจ คือ อายุ
มีผลต่อความสนใจในการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า χ^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบ
เทียบกับค่า χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ $\alpha = .๐๕$ df = ๔ มีค่า ๕.๕๘ ตกอยู่ใน
เขตไม่ยอมรับสมมติฐาน (อายุที่ต่างกัันน่าจะไม่มี ความแตกต่างในระดับความสนใจ
ต่อการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๔๐ แสดงร้อยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจสังคมกับ
ระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง

ฐานะทางเศรษฐกิจสังคม	ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับต่ำ	กลาง	สูง	รวม
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
ก	๔ ๘.๘	๓๓ ๗๓.๓	๘ ๑๗.๘	๔๕ ๖.๖
ปานกลาง	๘๑ ๒๑.๗	๒๓๑ ๖๑.๘	๖๑ ๑๖.๔	๓๗๓ ๕๕.๘
พอเลี้ยงชีพ	๘๓ ๓๔.๘	๑๑๖ ๔๘.๗	๓๘ ๑๖.๕	๒๓๗ ๓๔.๗
ยากจน	๑๒ ๕๐.๐	๑๕ ๕๐.๐	๓ ๑๐.๐	๓๐ ๕.๘
รวม	๑๘๐ ๒๖.๒	๓๘๕ ๕๗.๖	๑๑๑ ๑๖.๒	๖๗๖ ๑๐๐

χ^2 ๒๔.๔๘๖๖ ๖ Degrees of freedom = ๑๒.๕๔ Significance = ๐.๐๐๐๔ χ^2 ที่ระดับ ๕%

จากตารางที่ ๔๐ พบว่า

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับสูงกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่ากลุ่มอื่น (๑๗.๘ : ๑๖.๕ : ๑๖.๕ : ๑๐.๐%)

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับกลางกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่ากลุ่มอื่น (๗๓.๓ : ๖๑.๘ : ๔๘.๗ : ๕๐.๐%)

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับต่ำกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมยากจน มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่ากลุ่มอื่น (๕๐.๐ : ๘.๘ : ๓๔.๕%)

และจากตารางที่ ๔๐ พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจสังคมมีความสัมพันธ์กับความสนใจต่อการเลือกตั้งคือ ฐานะทางเศรษฐกิจสังคมมีผลต่อความสนใจต่อการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า χ^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ $\alpha = .๐๕$ $df = ๖$ มีค่า ๑๒.๕๔ ตกอยู่ในเขตไม่ยอมรับสมมติฐาน (ฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่ต่างกันจะไม่มีความแตกต่างกันในระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๕๑ แสดงร้อยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มีการศึกษาระดับต่าง ๆ กับระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง

การศึกษา	ความสนใจต่อการเลือกตั้ง		กลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	๒๓	๕๔.๔	๑๖	๓๘.๑	๓	๗.๑	๔๒	๖.๒
ประถม ๑-๓	๖๖	๓๒.๗	๑๒๑	๕๔.๕	๑๕	๗.๕	๒๐๒	๒๙.๔
ม.ศ. ๑-๕	๕๔	๒๕.๑	๑๐๕	๕๔.๘	๓๒	๑๖.๑	๑๙๑	๒๙.๕
กำลังศึกษาชั้น ปริญญาตรีหรือ อนุปริญญา	๑๗	๑๒.๑	๕๐	๖๔.๓	๓๓	๑๓.๖	๑๐๐	๒๐.๗
จบปริญญาตรี	๑๓	๑๖.๕	๕๑	๕๓.๒	๒๓	๒๔.๕	๘๗	๑๑.๔
สูงกว่าปริญญาตรี	๒	๑๑.๘	๑๑	๖๔.๗	๕	๒๓.๕	๑๗	๒.๕
รวม	๑๗๕	๒๖.๕	๓๘๘	๕๗.๓	๑๑๐	๑๖.๒	๖๗๓	๑๐๐

$X^2 = ๖๑.๖๕๙๖๕$ ๑๐ Degrees of freedom = ๑๘.๓๑ Significance = ๐.๐๐๐๐๐ X^2 ที่ระดับ ๕%

และจากตารางที่ ๕๑ เช่นกัน พบว่า ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับสูง กลุ่มผู้มีการศึกษาจบปริญญาตรี มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๒๔.๕ : ๒๓.๖ : ๒๓.๕๕) ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับกลางกลุ่มผู้มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๕๔.๕ : ๓๒.๗ : ๒๕.๑ : ๑๖.๕ : ๑๒.๑ : ๑๑.๘%) ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับต่ำนั้น ผู้ที่ไม่มีการศึกษามีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น

จากตารางที่ ๕๑ พบว่าการศึกษามีความสัมพันธ์กับความสนใจต่อการเลือกตั้ง คือ การศึกษามีผลต่อระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง

เนื่องจากค่า X^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า X^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ ๕ = .๐๕ df = ๑๐ มีค่า ๑๘.๓๑ ตกอยู่ในเขตไม่ยอมรับสมมติฐาน (ระดับการศึกษาที่ต่างกันน่าจะไม่มี ความแตกต่างในระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๔๒ แสดงร้อยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง

อาชีพ	ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับต่ำ		กลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	๓๓	๒๑.๒	๘๗	๕๕.๘	๓๖	๒๓.๑	๑๕๖	๒๒.๘
ทำงานเอกชน	๒๗	๒๗.๘	๕๐	๕๑.๕	๒๐	๒๐.๖	๙๗	๑๔.๒
ทำงานส่วนตัว	๕๔	๒๗.๔	๑๓๔	๖๓.๒	๒๐	๙.๔	๒๑๒	๓๐.๙
นักศึกษา	๑๘	๑๗.๓	๕๔	๕๖.๗	๒๗	๒๖.๐	๑๐๙	๑๕.๒
แม่บ้าน	๓๐	๔๑.๑	๓๘	๕๓.๔	๔	๕.๕	๗๒	๑๐.๗
อื่น ๆ	๑๖	๓๗.๒	๒๔	๕๕.๘	๓	๗.๐	๔๓	๖.๓
รวม	๑๘๒	๒๖.๖	๓๙๓	๕๗.๔	๑๑๐	๑๖.๑	๖๘๕	๑๐๐

$\chi^2 = ๔๐.๔๒๕๙๓$ ๑๐ Degrees of freedom = ๑๘.๓๑ Significance = ๐.๐๐๐๐ χ^2 ที่ระดับ ๕%

จากตาราง ๔๒ พบว่า

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับสูง อาชีพนักศึกษามีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๒๖.๐ : ๒๓.๑ : ๒๐.๖ : ๙.๔ : ๗.๐ : ๕๕%)

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับกลาง อาชีพทำงานส่วนตัว มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๖๓.๒ : ๕๖.๗ : ๕๕.๘ : ๕๓.๔ : ๕๑.๕%)

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับต่ำ อาชีพแม่บ้านมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๔๑.๑ : ๓๗.๒ : ๒๗.๘ : ๒๗.๔ : ๒๑.๒ : ๑๗.๓%)

และจากตารางที่ ๔๒ เช่นกัน พบว่า อาชีพที่มีความสัมพันธ์ต่อความสนใจหรืออาชีพมีผลต่อระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า χ^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ $\alpha = .๐๕$ df = ๑๐ มีค่า ๑๘.๓๑ ตกอยู่ในเขตไม่ยอมรับสมมติฐาน (อาชีพที่ต่างกันจะไม่มี ความแตกต่างในระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๔๓ แสดงร้อยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างสัญชาติกับระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง

สัญชาติ	ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับต่ำ		กลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไทย บิคาสัญชาติไทย	๑๒๔	๒๔.๗	๓๐๖	๕๔.๑	๘๔	๑๖.๒	๕๑๔	๗๖.๒
ไทย บิคาต่างดาว	๔๔	๓๐.๒	๘๖	๕๓.๑	๒๗	๑๖.๗	๑๖๗	๒๓.๘
รวม	๑๖๘	๒๖.๐	๓๙๒	๕๗.๖	๑๑๑	๑๖.๓	๖๗๑	๑๐๐

$\chi^2 = ๒.๒๓๔๘๑$ ๒ Degrees of freedom = ๕.๙๙ Significance = ๐.๓๒๖๔
 χ^2 ที่ระดับ ๕%
 ๔๓ พบว่า

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับสูง ผู้ที่สัญชาติไทยบิคาต่างดาวมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า (๑๖.๗ : ๑๖.๒%)

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับกลาง ผู้ที่สัญชาติไทย บิคาสัญชาติไทย มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า (๕๔.๑ : ๕๓.๑%)

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับต่ำ ผู้ที่สัญชาติไทย บิคาต่างดาว มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า (๓๐.๒ : ๒๔.๗%)

และจากตารางที่ ๔๓ เช่นกัน พบว่า สัญชาติไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสนใจหรือสัญชาติไม่มีผลต่อระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า χ^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ $\alpha = .๐๕$ df = ๒ มีค่า ๕.๙๙ ตกอยู่ในเขตยอมรับสมมติฐาน (สัญชาติที่ต่างกันจะไม่มีความแตกต่างในระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๔๔ แสดงร้อยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สิทธิกับความสนใจต่อการเลือกตั้ง (๔ ก.พ.๒๕) นี้

การใช้สิทธิ	ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับต่ำ		กลาง		สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไปและลงคะแนน	๗๑	๒๑.๓	๒๐๒	๖๐.๗	๖๐	๑๘.๐	๓๓๓	๔๘.๕
ไม่ได้ไป	๑๐๕	๓๓.๒	๑๗๐	๕๓.๘	๔๑	๑๓.๐	๓๑๖	๔๖.๑
ไปแต่ไม่ลงคะแนน	๕	๑๓.๕	๒๓	๖๒.๒	๕	๒๕.๓	๓๓	๕.๔
รวม	๑๘๑	๒๖.๔	๓๙๕	๕๗.๖	๑๑๐	๑๖.๐	๖๘๖	๑๐๐

$\chi^2 = ๑๖.๘๘๔๑๖$ Degrees of freedom = ๔.๔๔ Significance = ๐.๐๐๒๐
 χ^2 ที่ระดับ ๕%
 จากตารางที่ ๔๔ พบว่า

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับสูง ผู้ไปแต่ไม่ลงคะแนน มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า (๒๕.๓ : ๑๘๐ : ๑๓๐%)

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับกลาง ผู้ไปแต่ไม่ลงคะแนน มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า (๖๒.๒ : ๖๐.๗ : ๕๓.๘%)

ความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับต่ำ ผู้ที่ไม่ได้ไปลงคะแนน มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า (๓๓.๒ : ๒๑.๓ : ๑๓.๕%)

และจากตารางที่ ๔๔ เช่นกัน พบว่า การใช้สิทธิมีความสัมพันธ์ต่อความสนใจหรือการใช้สิทธิมีผลต่อระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า χ^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ $\alpha = .๐๕$ df = ๔ มีค่า ๕.๔๔ ตกอยู่ในเขตไม่ยอมรับสมมติฐาน (การใช้สิทธิที่ต่างกัน น่าจะไม่มี ความแตกต่างในระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง)

ความสำนึกทางการเมือง

เป็นเรื่องความผูกพันทางการเมืองและการใช้สติปัญญา ความนึกคิดทางการเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ โดยที่จะอยู่ในฐานะต้นตอทางการเมืองหรืออาจจะนำไปสู่การวางเฉยทางการเมือง เมื่อมีปัจจัยในลักษณะที่เป็นผลจากระบบการเมืองมากระทบถึง

สำหรับเรื่องความสำนึกต่อการเลือกตั้งกับการใช้สิทธิจะพิจารณาจากคำถามต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๔๕ แสดงรายละเอียด และจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสำนึกต่อการเลือกตั้งเมื่อ ๘ ก.พ. ๒๕๒๔ นี้ในคำพูดที่ว่า "หากประชาชนสนใจในการเลือกตั้งและต้องการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจริง ๆ แล้วจะสะดวกหรือไม่ก็ออกไป" นั้นท่านเห็นว่าถูกต้องหรือไม่

ความเห็นว่าคุณถูกต้อง ตามคำพูดที่ว่า "หาก ประชาชนสนใจใน การเลือกตั้งและ ต้องการไปลงคะ แนนเสียงเลือกตั้ง จริง ๆ แล้วจะ สะดวกหรือไม่ก็ ออกไป"	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลง คะแนน		ผู้ที่ไม่ไปแต่ ไม่ลงคะแนน		ไม่ตอบ	รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ถูกต้อง	๒๑๖	๖๔.๔	๑๔๖	๔๖.๒	๒๖	๗๐.๓	๒	๓๙๐
ไม่ถูกต้อง	๑๐๗	—	๑๔๐	—	๑๐	—	๑	๒๕๘
ไม่ตอบ	๑๐	—	๓๐	—	๑	—	๑	๔๒
รวม	๓๓๓	๔๘.๕	๓๑๖	๔๖.๑	๓๗	๕.๔	๔	๖๙๐

เนื่องจากองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่จะแสดงให้เห็นว่าประเทศใดมีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยสมบูรณ์มากน้อยเพียงใด ได้แก่ ระดับของความสำนึกใน

^๑ Robert Lane, *Op Cit.*, P.312.

^๒ วิทยา สุจริตชนารักษ์, อ้างแล้ว, หน้า ๑.

หน้าที่พลเมืองของประชาชนในประเทศนั้น

จากตารางที่ ๕๕ นี้ ผู้ที่ไปลงคะแนนและผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนตอบได้เป็นเปอร์เซ็นต์สูงกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน

ตารางที่ ๕๖ แสดงร้อยละ และจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสำคัญต่อการเลือกตั้งในประเด็นที่กล่าววาทานได้ไปตรวจบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งก่อนไปลงคะแนนหรือไม่

การไปตรวจบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งก่อนไปลงคะแนน	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ไม่ตอบ	รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ไป	๒๕๔	๗๕.๖	๔๗	๓๐.๗	๒๗	๗๓.๐	๒	๓๔๑
ไม่ได้ไป	๖๖	-	๑๗๔	-	๑๐	-	๒	๒๕๒
ไม่ตอบ	๑๒	-	๕๐	-	๐	-	๒	๕๒
รวม	๓๒๒	๕๘.๕	๓๑๖	๕๖.๑	๓๗	๕.๕	๔	๖๕๐

พระราชบัญญัติเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนด การประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งก่อน ๓๐ วัน ที่จะถึงวันเลือกตั้ง

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะต้องมิช้อยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้ง บัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งทางราชการจะถือตามทะเบียนผู้เลือกตั้ง ซึ่งได้จัดทำไว้ก่อนแล้ว และทะเบียนผู้เลือกตั้งจะต้องอาศัยหลักฐานจากทะเบียนบ้าน ซึ่งจะเห็นว่าทะเบียนบ้านเป็นหลักฐานสำคัญการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง ดังนั้น การที่หวังจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง โดยเข้าใจว่าจะมิช้อยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งนั้น ยังไม่เป็นการแน่นอน

อนึ่ง ร่างกฎหมายเลือกตั้งที่จะให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งไปจดทะเบียนก่อน จึงจะมีสิทธิลงคะแนนได้ เหตุผลก็เพื่อรู้ว่าจำนวนเท่าใดที่จะไปใช้สิทธิและป้องกันการทุจริต

"ทะเบียนสัมพันธ์กับการเลือกตั้งอย่างไร" สารประชาชน ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๕๕๑

ที่ไปใช้สิทธิแทนและจะทำให้ผู้มีสิทธิเป็นเลือกตั้งไม่ผิดพลาด จะสร้างความเดือดร้อนให้ประชาชนและที่ผ่านมาราชการก็ยังไม่สามารถทำบัญชีและจัดหน่วยเลือกตั้งให้เรียบร้อยได้ จะกลายเป็นการจำกัดสิทธิ แม้จดทะเบียนก็ยังไม่มียุติที่ป้องกันการปลอมตัวผู้จดทะเบียนแล้ว

การตรวจดูรายชื่อก่อนจึงเพื่อไม่ให้เสียสิทธิ จากตารางที่ ๕๖ พบว่าผู้ที่ไปและผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน ตอบว่าไปตรวจดูมากกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน ตารางที่ ๕๗ แสดงร้อยละ และจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสำคัญต่อการเลือกตั้งในประเด็นที่กล่าวมา

ถ้าการไปฟังการหาเสียงเลือกตั้งเป็นไปอย่างปลอดภัย ท่านจะไปฟังการหาเสียงหรือไม่

การจะไปฟังการหาเสียงหากเป็นไปอย่างปลอดภัย	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน	ไม่ตอบ	รวม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ	
ไป	๒๖๐	๗๔.๔	๑๖๘	๔๓.๒	๓๐	๘๑.๑	๓	๔๖๑	๖๖.๘
ไม่ไป	๑๕		๓๓		๕		๐	๑๗๗	๒๖.๒
ไม่ตอบ	๖๐		๑๒๒		๕		๑	๑๑	๕.๔
รวม	๓๓๕	๘๘.๕	๓๒๓	๘๖.๑	๓๗	๕.๕	๔	๖๙๐	๑๐.๐

จากตารางที่ ๕๗ พบว่า ผู้ที่ไปและผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนตอบว่าจะไปเปอร์เซ็นต์สูงกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน (๗๔.๔ : ๘๑.๑ : ๔๓.๒)

ตารางที่ ๔๔ แสดงร้อยละ และจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสำคัญต่อการเลือกตั้งใน
ประเด็นที่กล่าวมา

กรณีที่ท่านหรือคนในบ้านไม่มีชื่อในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะทำอย่างไร

จะทำอย่างไร กรณีที่ไม่มีชื่อ ในบัญชีผู้มีสิทธิ เลือกตั้งของตน หรือคนในบ้าน	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ไม่ลงคะแนน		ผู้ไปแต่ไม่ ลงคะแนน		ไม่ตอบ	รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	จำนวน
เฉย ๆ	๔๖	—	๑๒๒	—	๑๑	—	๐	๑๗๙	๒๔.๕
แจ้งเขต	๒๗๔	๘๓.๘	๑๖๕	๕๓.๕	๒๔	๖๗.๖	๓	๔๗๖	๖๕.๐
ไม่ตอบ	๘	—	๒๕	—	๑	—	๑	๓๕	๕.๐
รวม	๓๓๓	๘๘.๕	๓๑๖	๘๖.๑	๓๗	๕.๕	๔	๖๕๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔๔ พบว่า ผู้ที่ไปลงคะแนนและผู้ไปแต่ไม่ลงคะแนนจะแจ้งเขตมี
มากกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน

ตารางที่ ๔๕ แสดงร้อยละ และจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสำคัญต่อการเลือกตั้งในประเด็น
ที่กล่าวมา

ปกติท่านได้คุยทั้งหรือถกเถียงปัญหาการเมืองหรือไม่

	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ไม่ลงคะแนน		ผู้ไปแต่ไม่ลงคะแนน		ไม่ตอบ	รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	๕๔	—	๘๖	—	๑	—	๐	๑๔๑	
เป็นบางครั้ง	๒๑๗	๘๑.๒	๑๘๖	๗๒.๘	๒๖	๘๑.๑	๓	๔๓๒	
บ่อย ๆ	๕๐		๓๑		๑๐		๕๒		
ไม่ตอบ	๗	—	๑๓	—	๐	—	๐	๖	
รวม	๓๓๓	๘๘.๕	๓๑๖	๘๖.๑	๓๗	๕.๕	๔	๖๕๐	

จากตารางที่ ๔๕ พบว่า ผู้ไปและผู้ไปแต่ไม่ลงคะแนนตอบว่าได้คุยเป็นบางครั้ง

ตารางที่ ๑๐๐ แสดงร้อยละ และจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสำคัญต่อการเลือกตั้งใน
 ความเห็นว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการอภิปรายโต้แย้งหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการ เมืองและสังคมอย่างไร

ความเห็นเกี่ยวกับ โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการ อภิปรายโต้แย้งหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการ เมือง และสังคม	ผู้ที่ไปลงคะแนน	ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน	ผู้ที่ไปแต่ไม่ ลงคะแนน	ไม่ตอบ รวม
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างมาก	๑๒๔ } ๗๖.๔	๑๑๒ } ๘๐.๗	๑๗ } ๘๑.๑	๑ ๒๕๔ ๓๖.๘
เห็นด้วยปานกลาง	๑๓๒ } ๗๖.๔	๑๔๓ } ๘๐.๗	๑๓ } ๕๙.๑	๒ ๒๕๐ ๔๒.๐
ไม่ค่อยเห็นด้วย	๓๕	๒๗	๔	๑ ๖๘ ๙.๕
ไม่ควรทำ	๓๒	๒๔	๑	๐ ๕๘ ๘.๘
ไม่ตอบ	๑๐	๙	๑	๐ ๒๐ ๒.๕
รวม	๓๓๓ ๘๘.๕	๓๑๖ ๘๖.๑	๓๗ ๕.๕	๔ ๖๕๐ ๑๐๐

เป็นเรื่องของความตระหนักในความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
 ซึ่งโรงเรียนเป็นปัจจัยของการเรียนรู้ทางการเมือง

จากตารางที่ ๑๐๐ พบว่า ผู้ที่ไม่ลงคะแนนตอบว่าควรส่งเสริมให้มีการอภิปราย
 มากกว่ากลุ่มอื่น อย่างไรก็ตามเปอร์เซ็นต์ผู้ตอบในข้อนี้นี้ไม่ต่างกันมากนักระหว่าง
 กลุ่ม

ตารางที่ ๑๐๑ แสดงร้อยละ และจำนวนของผู้ลงคะแนนกับความสำคัญของการเลือกตั้งในความคิดว่าโครงการของรัฐบาลและกฎหมายมีผลต่อชีวิตประจำวันของท่านมากน้อยเพียงใด

คิดว่าโครงการ ของรัฐบาลและ กฎหมายมีผล ต่อชีวิตประจำ วันของท่าน มากน้อยเพียง ใด	ผู้ที่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ ลงคะแนน		ไม่ตอบ	รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
มาก	๒๑๐	๖๓.๑	๑๔๔	๕๐.๐	๒๒	๕๙.๕	๑	๓๘๖
น้อย	๑๐๔	—	๑๔๐	—	๑๔	—	๒	๒๖๖
ไม่ตอบ	๑๔	—	๑๔	—	๑	—	๐	๓๗
รวม	๓๓๓	๕๘.๕	๓๑๖	๕๖.๑	๓๗	๕.๕	๔	๖๘๐

จากตารางที่ ๑๐๑ พบว่า ผู้ที่ไปลงคะแนนและผู้ที่ไม่ไปแต่ไม่ลงคะแนน คิดว่าโครงการของรัฐบาลมีผลต่อชีวิตประจำวันมาก มีเปอร์เซ็นต์มากกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน ตารางที่ ๑๐๒ สรุปรวมเปอร์เซ็นต์ของผู้ลงคะแนนกับความสำคัญของการเลือกตั้งที่กล่าวมาทั้ง ๗ ข้อ ตั้งแต่ตารางที่ ๙๔ ถึงตารางที่ ๑๐๑

ตารางที่	ผู้ไปลงคะแนน		ผู้ไม่ไปลงคะแนน		ผู้ไปแต่ไม่ลงคะแนน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๔๕	๒๑๖	๖๔.๔	๑๔๖	๔๖.๒	๒๖	๗๐.๓
๔๖	๒๕๕	๗๕.๖	๔๗	๓๐.๗	๒๗	๗๓.๐
๔๗	๒๖๖	๗๙.๔	๑๖๘	๕๓.๒	๓๐	๘๑.๑
๔๘	๒๗๙	๘๓.๘	๑๖๕	๕๓.๕	๒๕	๖๗.๖
๔๙	๒๖๗	๘๑.๒	๒๑๗	๖๘.๗	๓๖	๙๗.๓
๑๐๐	๒๖๕	๗๖.๕	๒๕๕	๘๐.๗	๓๐	๘๑.๑
๑๐๑	๒๑๐	๖๓.๑	๑๕๘	๕๐.๐	๒๒	๕๙.๕
จำนวนคะแนน รวมทั้งตอนใด ของ ๗ ขอบ	๑๗๔๔	๗๕.๐	๑๒๑๐	๕๔.๗	๑๙๖	๗๕.๗
จำนวนคะแนน รวมทั้งหมด	(๒๓๓๑)		(๒๒๑๒)		(๒๕๔)	

จากข้อมูลตารางที่ ๑๐๒ จะพบว่า ผู้ที่ไปใช้สิทธิลงคะแนนและผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิแต่ไม่ไ้ลงคะแนน มีความสำคัญต่อการเลือกตั้งโดยเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิลงคะแนน (๗๕.๐ : ๗๕.๗ : ๕๔.๗%)

ความสำคัญของการเลือกตั้งกับปัจจัยต่าง ๆ จากตารางที่ ๑๐๓ ถึงตารางที่ ๑๐๕
 ระดับความสำคัญของการเลือกตั้ง พบว่าผู้มีค่าความสำคัญของการเลือกตั้งระดับต่ำถึงปานกลาง
 (ตอบได้ ๐-๔ ข้อ) มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (ตอบได้ ๕-๗ ข้อ)

ตารางที่ ๑๐๓ แสดงร้อยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่าง เพศกับระดับความสำคัญของการ
 เลือกศพเมื่อ ๘ ก.พ. ๒๕๒๔

เพศ	ความสำคัญของการ เลือกตั้งระดับต่ำ-กลาง		กลาง-สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ชาย	๑๙๓	๕๑.๗	๑๘๐	๔๘.๓	๓๗๓
หญิง	๒๑๗	๖๘.๕	๑๐๐	๓๑.๕	๓๑๗	๕๕.๘
รวม	๔๑๐	๕๕.๘	๒๘๐	๔๐.๖	๖๙๐	๑๐๐

$\chi^2 = ๑๘.๑๖๐๗๘$ ๑ Degree of freedom = ๒.๘๘ Significance
 = ๐.๐๐๐๐ χ^2 ที่ระดับ ๕%

จากตารางที่ ๑๐๓ ปรากฏผลว่า

ความสำคัญของการเลือกตั้งระดับกลาง-สูง เพศชาย มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าเพศหญิง
 (๔๘.๓ : ๓๑.๕ %)

ความสำคัญของการเลือกตั้งระดับต่ำ-กลาง เพศหญิง มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าเพศชาย
 (๖๘.๕ : ๕๑.๗%)

และจากตารางที่ ๑๐๓ เช่นกัน พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับความสำคัญของการเลือกตั้งหรือ
 เพศมีผลต่อระดับความสำคัญของการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า χ^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า
 χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ $\alpha = ๐.๐๕$ $df = ๑$ มีค่า ๓.๘๔ ตกอยู่ในเขตไม่ยอมรับสมมุติฐาน
 (เพศที่ต่างกันน่าจะไม่มีความแตกต่างในระดับความสำคัญของการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๑๐๘ แสดง รอยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความสำคัญของการเลือกตั้ง

อายุ	ความสำคัญของการเลือกตั้งต่ำ-กลาง		กลาง-สูง		รวม	
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ
๒๐-๒๕ ปี	๑๓๒	๕๔.๘	๑๐๘	๔๕.๒	๒๔๑	๓๕.๐
๒๖-๓๕ ปี	๑๓๘	๕๘.๐	๑๐๐	๔๒.๐	๒๓๘	๓๘.๕
๔๐ ขึ้นไป	๑๔๐	๖๖.๓	๓๐	๓๓.๓	๒๑๐	๓๐.๕
รวม	๔๑๐	๕๕.๕	๒๓๘	๔๐.๕	๖๔๘	๑๐๐

$$X^2 = \frac{b \cdot c \cdot d \cdot e}{X^2} \text{ ๒ Degrees of freedom } ๕.๕๕ \text{ Significance}$$

$$= ๐.๐๓๑๑ \text{ ที่ระดับ } ๕\%$$

จากตารางที่ ๑๐๘ ปรากฏผลว่า

ความสำคัญของการเลือกตั้งระดับกลาง-สูง อายุ ๒๐-๒๕ ปี มีเปอร์เซนต์สูงกว่ากลุ่มอื่น (๔๕.๒ : ๔๒.๐ : ๓๓.๓%)

ความสำคัญของการเลือกตั้งระดับต่ำ-กลาง อายุ ๔๐ ขึ้นไป มีเปอร์เซนต์สูงกว่ากลุ่มอื่น (๖๖.๓ : ๕๘.๐ : ๕๔.๘%)

และจากตารางที่ ๑๐๘ เช่นกัน พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับความสำคัญของการเลือกตั้งหรืออายุเมื่อลดต่อระดับความสำคัญของการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า X^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปลี่ยนเทียบค่า X^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ $\alpha = .๐๕$ $df = ๑$ มีค่า ๓.๘๘ ตกอยู่ในเขตไม่ยอมรับสมมติฐาน (อายุที่ต่างกันจะไม่แตกต่างในระบับความสำคัญของการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๑๐๕ แสดง ร้อยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจสังคมกับระดับความสำคัญของการเลือกตั้ง

ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม	ความสำคัญของการเลือกตั้งต่ำ-กลาง		กลาง-สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สูง	๒๑	๔๖.๓	๒๔	๕๓.๓	๔๕	๖.๖
ปานกลาง	๑๕๘	๕๓.๑	๑๓๕	๔๖.๙	๒๙๓	๕๔.๙
พอเพียงชีพ	๑๖๔	๖๘.๙	๗๔	๓๑.๑	๒๓๘	๓๙.๐
ยากจน	๒๕	๘๓.๓	๕	๑๖.๗	๓๐	๔.๙
รวม	๔๐๘	๕๕.๕	๒๗๘	๔๐.๕	๖๘๖	๑๐๐

$\chi^2 = ๒๕.๒๕๖๕๘$ ๓ Degrees of freedom ๑.๘๑ Significance
 $= ๐.๐๐๐๐$ χ^2 ที่ระดับ ๕%

จากตารางที่ ๑๐๕ พบว่า

ความสำคัญของการเลือกตั้งระดับกลาง-สูง ฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่ากลุ่มอื่น (๕๓.๓ : ๔๖.๙ : ๓๑.๑ : ๑๖.๗ %)

ความสำคัญของการเลือกตั้งระดับต่ำ-กลาง ฐานะทางเศรษฐกิจสังคมยากจนมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่ากลุ่มอื่น (๘๓.๓ : ๖๘.๙ : ๕๓.๑ : ๔๖.๗ %)

และจากตารางที่ ๑๐๕ เช่นกัน พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจสังคมมีความสัมพันธ์กับระดับความสำคัญของการเลือกตั้งหรือฐานะทางเศรษฐกิจสังคมมีผลต่อระดับความสำคัญของการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า χ^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับ χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ df ๓ มีค่า ๑.๘๑ ตกอยู่ในเขตไม่ยอมรับสมมติฐาน (ฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่ต่างกันจะไม่มี ความแตกต่างในระดับความสำคัญของการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๑๐b แสดง ร้อยละ และจำนวน และความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจสังคมกับระดับความสำคัญต่อการเลือกตั้ง

การศึกษา	ความสำคัญต่อการเลือกตั้ง		กลาง-สูง		รวม	
	ต่ำ-กลาง		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	๓๘	๘๑.๐	๘	๑๘.๐	๔๖	๖.๖
ประถม ๑-๓	๑๘๑	๖๘.๘	๖๑	๓๐.๒	๒๔๒	๒๘.๘
ม.ศ. ๑-๕	๑๑๐	๕๕.๓	๘๕	๔๘.๓	๑๙๕	๒๘.๘
กำลังศึกษาชั้น มหาวิทยาลัย หรือ	๖๘	๘๘.๖	๓๒	๕๑.๕	๑๐๐	๒๐.๓
อนุปริญญาตรี						
จบปริญญาตรี	๕๒	๕๕.๕	๓๕	๔๕.๕	๘๗	๑๑.๘
สูงกว่าปริญญาตรี	๘	๘๓.๑	๕	๕๖.๘	๑๓	๒.๕
รวม	๔๐๓	๕๕.๕	๒๓๘	๕๐.๕	๖๔๑	๑๐๐

$\chi^2 = ๒๓.๒๑๘๑$ ๕ Degrees of freedom = ๑๑.๐๓ Significance = ๐.๐๐๐๑ χ^2 ที่ระดับ ๕%

จากตารางที่ ๑๐b พบว่า

ความสำคัญต่อการเลือกตั้งระดับกลาง-สูง กลุ่มผู้มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๕๖.๘ : ๑๘.๐ : ๓๐.๒ : ๔๘.๓ : ๕๑.๕ : ๕๕.๕ %)

ความสำคัญต่อการเลือกตั้งระดับต่ำ-กลาง กลุ่มผู้ไม่มีการศึกษามีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (๘๑.๐ : ๖๘.๘ : ๕๕.๓ : ๕๕.๕ : ๘๘.๖ : ๘๓.๑ %)

และจากตารางที่ ๑๐b เช่นกัน พบว่า การศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับความสำคัญต่อการเลือกตั้งหรือการศึกษามีผลต่อระดับความสำคัญต่อการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า χ^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ ที่ ๐.๐๕ $d.f. = ๕$ มีค่า ๓.๘๑ ตกอยู่ในเขตไม่ยอมรับสมมติฐาน (ระดับการศึกษาที่ต่างกันจะไม่มี ความแตกต่างในระดับความสำคัญต่อการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๑๐๗ แสดง ร้อยละ จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับความสำคัญต่อการเลือกตั้ง

อาชีพ	ความสำคัญต่อการเลือกตั้ง ระดับต่ำ-กลาง		กลาง-สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	๘๐	๕๑.๓	๓๖	๔๘.๗	๑๑๖	๒๒.๘
ทำงานเอกชน	๘๕	๔๖.๘	๕๖	๕๓.๒	๑๔๑	๑๘.๖
ทำงานส่วนตัว	๑๓๖	๖๘.๒	๓๖	๓๕.๘	๒๑๒	๓๐.๕
นักศึกษา	๕๗	๕๘.๘	๔๓	๔๕.๒	๑๐๐	๑๕.๖
แม่บ้าน	๕๘	๓๙.๕	๑๕	๒๐.๕	๗๓	๑๐.๗
อื่น ๆ	๓๓	๓๖.๗	๑๐	๒๓.๓	๔๓	๖.๓
รวม	๕๐๕	๕๕.๗	๒๓๖	๕๐.๓	๖๘๕	๑๐๐

$\chi^2 = ๓๑.๕๕๗๘๑$ & Degrees of freedom = ๑๑.๐๗ Significance = ๐.๐๐๐๐ χ^2 ที่ระดับ ๕ %

ความสำคัญต่อการเลือกตั้ง ระดับกลาง-สูง อาชีพทำงานเอกชนมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่ากลุ่มอื่น (๕๓.๒ : ๔๘.๗ : ๓๕.๘ : ๔๕.๒ : ๒๐.๕ : ๒๓.๓%)

ความสำคัญต่อการเลือกตั้ง ระดับต่ำ-กลาง อาชีพแม่บ้านมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่ากลุ่มอื่น (๓๙.๕ : ๓๖.๗ : ๖๘.๒ : ๕๘.๘ : ๕๑.๓ : ๔๖.๘ %)

และจากตารางที่ ๑๐๗ เช่นกัน พบว่าอาชีพที่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำคัญต่อการเลือกตั้ง หรืออายุมีผลต่อระดับความสำคัญต่อการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า χ^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับ χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ $\alpha = ๐.๐๕$ d.f. = ๕ มีค่า ๑๑.๐๗ ตกอยู่ในเขตไม่ยอมรับสมมติฐาน (อาชีพที่ต่างกันจะไม่มี ความแตกต่างใน ระดับความสำคัญต่อการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๑๐๘ แสดงร้อยละ จำนวน และความสัมพันธ์ระหว่างสัญชาติกับระดับความสำคัญของการ
เลือกตั้ง

สัญชาติ	ความสำคัญของการ เลือกตั้งระดับต่ำ-กลาง		กลาง-สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไทย บัณฑิตสัญชาติไทย	๒๕๓	๕๖.๖	๒๒๕	๔๓.๔	๕๑๘	๗๖.๒
ไทย บัณฑิตต่างชาติ	๑๐๘	๒๖.๓	๕๔	๓๓.๓	๑๖๒	๒๓.๘
รวม	๔๐๑	๕๕.๐	๒๗๙	๔๑.๐	๖๘๐	๑๐๐

$$X^2 = ๔.๓๕๖๓๙ \quad \text{Degree of freedom} = ๓.๘๔ \quad \text{Significance} = ๐.๐๒๘๕$$

X^2 ที่ระดับ ๕%

จากตารางที่ ๑๐๘ พบว่า

ความสำคัญของการเลือกตั้งระดับต่ำ-กลาง ผู้มีสัญชาติไทยมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า

(๔๓.๔ : ๓๓.๓ %)

ความสำคัญของการเลือกตั้งระดับกลาง-สูง ผู้มีสัญชาติต่างชาติ มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่า

(๒๖.๓ : ๕๖.๖ %)

และจากตารางที่ ๑๐๘ พบว่า สัญชาติมีความสัมพันธ์กับความสำคัญของการเลือกตั้งหรือสัญชาติ
มีผลต่อความสำคัญของการเลือกตั้ง เนื่องจากค่า X^2 ที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับ X^2 ที่ระดับ
ความมีนัยสำคัญที่ $\alpha = ๐.๐๕$ $df = ๑$ มีค่า ๓.๘๔ ตกอยู่ในเขตไม่ยอมรับสมมติฐาน (ผู้มีสัญชาติ
ที่ต่างกัน น่าจะไม่มี ความแตกต่างในระดับความสำคัญของการเลือกตั้ง)

ตารางที่ ๑๐๘ แสดง ร้อยละ จำนวน และความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สิทธิกับระดับความสำคัญต่อการเลือกตั้ง

การใช้สิทธิ	ความสำคัญต่อการเลือกตั้งระดับต่ำ-กลาง		กลาง-สูง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไปลงคะแนน	๑๔๘	๔๔.๓	๑๘๔	๕๕.๓	๓๓๒	๔๘.๕
ไม่ไป	๒๓๘	๗๕.๖	๗๗	๒๔.๔	๓๑๖	๔๖.๑
ไปแต่ไม่ลงคะแนน	๒๐	๕๘.๑	๑๗	๔๕.๘	๓๗	๕.๔
รวม	๔๐๘	๕๘.๕	๒๗๘	๔๐.๕	๖๘๖	๑๐๐

$\chi^2 = 66.6666$ ๒ Degrees of freedom = ๕.๘๘ Significance = ๐.๐๐๐๐ χ^2 ที่ระดับ ๕%

จากตารางที่ ๑๐๘ พบว่า

ความสำคัญต่อการเลือกตั้งระดับกลาง-สูง ผู้ไปลงคะแนนมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่ากลุ่มอื่น (๕๕.๓ : ๒๔.๔ : ๔๕.๘ %)

ความสำคัญต่อการเลือกตั้งระดับต่ำ-กลาง ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่ากลุ่มอื่น (๗๕.๖ : ๕๘.๑ : ๔๔.๓ %)

และจากตารางที่ ๑๐๘ พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สิทธิกับความสำคัญต่อการเลือกตั้งหรือการใช้สิทธิมีผลต่อระดับความสำคัญต่อการเลือกตั้ง เนื่องจากค่าที่คำนวณได้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่า χ^2 ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ $\alpha = .๐๕$ $df=๒$ มีค่า ๕.๘๘ ตกอยู่ในเขต ไม่ยอมรับสมมติฐาน (การใช้สิทธิที่ต่างกันจะไม่ความแตกต่างในระดับความสำคัญต่อการเลือกตั้ง)

ดังนั้น เมื่อสรุปผลจากตารางระดับความสำคัญต่อการเลือกตั้ง (ตารางที่ ๑๐๓ ถึง ๑๐๘) จะพบว่ามีความสำคัญต่อการเลือกตั้งระดับต่ำถึงปานกลาง (ตอบได้ ๐-๔ ข้อ) มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทอื่น (ตอบได้ ๕-๗ ข้อ) คือเป็นอัตราส่วนประมาณ ๔๐.๖ : ๕๘.๔

ส่วนเมื่อสรุปและผลจากการวางระดับความสนใจต่อการเลือกตั้ง (ตารางที่ ๔๔ ถึง ๕๔) ปรากฏว่า ผู้มีความสนใจต่อการเลือกตั้งระดับปานกลาง (ตอบได้ ๗-๑๐ ข้อ) มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทระดับต่ำและสูง (ตอบได้ ๐-๖, ๑๒-๑๖) เป็นอัตราส่วนประมาณ ๕๓.๕ : ๒๖.๘ : ๑๖.๐

และเมื่อสรุปจากการวางระดับความรู้ ความเข้าใจ ต่อการเลือกตั้ง (ตารางที่ ๖๔-๗๐) ปรากฏว่า ผู้มีความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งระดับปานกลาง (ตอบได้ ๕ ถึง ๘) มีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าประเภทระดับต่ำและสูง (ตอบได้ ๐-๔, ๙-๑๒) เป็นอัตราส่วน ๖๗.๘ : ๑๓.๓ : ๑๘.๘

และเมื่อสรุปความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งจะพบว่าผู้ที่ไปใช้สิทธิลงคะแนน มีความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งระดับปานกลาง (๕๕.๐%) แต่อยู่ในระดับต่ำกว่าผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิลงคะแนน (๕๕.๖%) และใกล้เคียงกับผู้ไปแต่ไม่ได้ลงคะแนน (๕๕.๕%) ซึ่งต่างกับความคิดเดิมที่ว่า ประชาชนที่มีความรู้ ความเข้าใจ ถึงความจริงต่าง ๆ ทางการเมืองมักจะมีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่ไม่เข้าใจการเมือง

ส่วนความสนใจต่อการเลือกตั้งจะพบว่า ผู้ที่ไม่ใช้สิทธิเลือกตั้งมีความสนใจต่อการเลือกตั้ง แม้จะไม่สูงนัก แต่มีระดับที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิลงคะแนน ส่วนผู้ที่ไปใช้สิทธิ แต่ไม่ได้ลงคะแนน มีระดับความสนใจใกล้เคียงกับผู้ไปใช้สิทธิลงคะแนน (๕๕.๕ : ๕๕.๘ : ๕๓.๓ %) ซึ่งสอดคล้องกับความ คิดที่ว่า ผู้ที่สนใจการเมืองมักจะมีแนวโน้ม เข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง

ส่วนความสำนึกต่อการเลือกตั้งจะพบว่า ผู้ที่ไม่ใช้สิทธิลงคะแนนและผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิแต่ไม่ได้ลงคะแนน มีความสำนึกต่อการเลือกตั้ง โดยเฉลี่ยมากกว่าผู้ที่ไม่ไปลงคะแนน (๓๕.๐ : ๓๕.๓ : ๕๕.๓%) ซึ่งสอดคล้องกับความ คิดที่ว่า ผู้มีความสำนึกทางการเมือง ซึ่งเป็น เรื่องความผูกพันทางการเมืองและการใช้สิทธิปัญหา ความนึกคิดทางการเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปต่าง ๆ โดยที่จะอยู่ในฐานะต้นตำหรือจะนำไปสู่การวางเฉยทางการเมือง เมื่อมีปัจจัยในลักษณะที่เป็นผลจากระบบการเมืองมากกระทบถึง .